O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • E-mail: info@xs.uz • 2004 йил 31 декабрь, № 270 (3545) Жума

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Унда "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоларининг сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарор қабул қилинди.

Ушбу қарорга биноан маҳаллий Кенгашларга сайлов бўйича сайлов округларининг тахминан 15 фоизида "Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида"ги қонунга мувофиқ такрорий овоз бериш ўтказилади.

Такрорий овоз бериш тегишинча Кенгаш депутатлари сайловини ўтказувчи вилоят, туман ва шаҳар сайлов комиссиялари томонидан ўтказилади.

Шунингдек, қарорда "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида"-ги қонун талабларидан келиб чиққан ҳолда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоларининг сайлови бўйича давлат ҳокимияти вакиллик органларининг қўшма мажлисларини ўтказиш муддатлари, вақти ва жойи белгиланган.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг

ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоларининг сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида

2004 йил 26 декабрда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, Ўзбекистон халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов бўлиб ўтди. "Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига тўла мувофиқ равишда ошкоралик ва очиқлик руҳида ўтган сайловда 12 миллион 197 мингдан зиёд киши ёки сайловчиларнинг 85,1 фоизи қатнашди. Бунда ҳар бир сайлов округи бўйича битта депутатлик ўринга камида 3 нафар номзод, Андижон, Хоразм вилоятларида ва Тошкент шаҳрида эса 4-5 номзод қўйилган эди.

Депутатликка номзодлари кўрсатилганлар орасида хотин-қизлар 30,1 фоизни ташкил этди.

Овоз бериш натижалари бўйича 946 та сайлов округида ёки округлар умумий сонининг 15 фоизида номзодлардан биронтаси ҳам сайланиш учун зарур бўлган овозлар сонини тўпламади.

"Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоларининг сайлови бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, вилоятлар, туманлар ва шаҳарлар давлат ҳокимияти вакиллик органлари депутатларининг тегишли қўшма мажлислари Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, маҳаллий давлат ҳокимияти вакиллик органлари сайланганидан кейин бир ойдан кечиктирмай ўтказилади.

"Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида"ги, "Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида"ги ва "Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунларига мувофиқ Марказий сайлов комиссияси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Қорақалпоғистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси, вилоят, туман ва шаҳар сайлов комиссияларига Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари депутатлари сайлови бўйича такрорий овоз беришни 2005 йил 9 январда ўтказиш тавсия этилсин.

Белгилаб қўйилсинки, такрорий овоз бериш асосий сайловни ўтказиш учун ташкил этилган сайлов участкаларида сайловчиларнинг ўша рўйхатлари бўйича ва "Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни талабларига мувофиқ ўтказилиши керак.

2. Янги сайланган Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларининг биринчи ташкилий сессиялари 2005 йил 11-15 январь кунлари ўтказилиши маълумот учун қабул қилинсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоларининг сайлови юзасидан Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, вилоятлар, туманлар ва шаҳарлар давлат ҳокимияти вакиллик органлари депутатларининг тегишли қўшма мажлислари 2005 йил 17-19 январь кунлари ўтказилсин.

Белгилаб қўйилсинки, "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоларини сайлаш тартиби тўғрисида"ги Низомга мувофиқ депутатларнинг қўшма мажлиси ишида Марказий сайлов комиссиясининг вакили иштирок этиши шарт.

4. Белгилаб қўйилсинки, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, маҳаллий давлат ҳокимияти вакиллик органлари депутатлари сайлови бўйича такрорий овоз бериш, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоларининг сайловига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ тадбирлар оммавий ахборот воситаларида кенг ёритилиши лозим.

5. Мазкур қарор оммавий ахборот воситаларида эълон қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси Раиси

Б. МУСТАФОЕВ.

Тошкент шаҳри,
2004 йил 30 декабрь.

ТАКРОРИЙ ОВОЗ БЕРИШ ҚАНДАЙ ЎТАДИ?

Куни кеча Марказий сайлов комиссиясининг "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари сайлови бўйича айрим округларда такрорий овоз беришни ўтказиш тўғрисида"ги қарори оммавий ахборот воситаларида эълон қилинди. Ушбу қарорга мувофиқ, 2005 йил 9 январда Олий Мажлис Қонунчилик палатасига сайлов ўтказувчи 58 та сайлов округида такрорий овоз бериш ўтказилади.

Қарор иловасида қайд этилганидек, Фарғона вилоятида 9 та, Самарқанд ва Тошкент вилоятларида 7 тадан, Тошкент шаҳри, Андижон ва Сурхондарё вилоятларида 6 тадан, Наманган вилоятида 4 та, Навоий ва Қашқадарё вилоятлари, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикасида 3 тадан, Сирдарё вилоятида 2 та, Бухоро ва Жиззах вилоятларида эса биттадан сайлов округида такрорий овоз бериш ташкил этилади.

Аввало, сайлов тажрибасида такрорий овоз бериш одатий жараён эканлигини таъкидлаш жоиз. Овоз беришнинг биринчи турида энг кўп, аммо сайланиш учун қонунда кўзда тутилган зарурий миқдордан кам овоз олган номзодлар бўйича такрорий овоз бериш тартиб-қоидалари сайлов тўғрисидаги қонунчилигимизда мустаҳкамлаб қўйилгани ҳам шундан далолатдир.

Қолаверса, такрорий овоз бериш яна бир бор мамлакатимизда сайловнинг очиқ, ошкора, ҳаққоний ва демократик руҳда ўтаётганидан дарак беради. Сайлов кампанияси бошланишида 120 сайлов округининг 94 тасида ёки округлар умумий сонининг 78 фоизида битта депутатлик ўринга 4-6 номзод қўйилганлиги рақобат муҳити кучли бўлганини намоён этди.

Дарҳақиқат, шундай бўлиб чиқди. Демак, сайлов кампанияси давомида депутатликка номзодлар астойдил курашган. Сайловчилар эса ўз хоҳиш-иродасини ифодалаш эркинлигидан тўла фойдаланган — ҳар ким ўзи танлаган номзодга эмин-эркин овоз берган.

Хўш, энди такрорий овоз бериш босқичи қандай ўтади?

Миллий қонунчиликда белгиланганидек, такрорий овоз бериш асосий сайлов даврида сайловчиларнинг энг кўп овозларини олган икки нафар номзод бўйича ўтказилади. Яъни, бу гал сайлов бюллетенига тегишли округ бўйича энг кўп овоз олган икки номзоднинг фамилияси киритилади. Сайловчилар овоз бериш чоғида ўзлари танлаган номзод фамилиясининг рўпарасига — бюллетеннинг ўнг томонидаги бўш катакчага белги-крестик қўяди.

Мабодо бюллетендаги ҳар иккала номзод фамилиялари рўпарасидаги бўш катакчаларга белги қўйилган ёхуд иккала катакчага ҳам белги қўйилмаган бўлса, у ҳолда мазкур бюллетень ҳақиқий эмас деб топилади.

Такрорий овоз бериш асосий сайловни ўтказиш учун ташкил этилган сайлов участкаларида сайловчиларнинг ўша рўйхатлари бўйича сайлов тўғрисидаги қонунчилик талабларига мувофиқ ўтказилади. Такрорий овоз беришда иштирок этган сайловчиларнинг овозини бошқа номзодга нисбатан кўпроқ олган депутатликка номзод, агар уни ёқлаб берилган овозлар сони унга қарши берилган овозлар сонидан кўп бўлса, сайланган ҳисобланади.

Марказий сайлов комиссияси Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари сайлови бўйича такрорий овоз беришга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш юзасидан тадбирлар дастурини тасдиқлади.

Дастурда, жумладан, қайта овоз беришда иштирок этаётган депутатликка номзодларнинг сайловолди ташвиқотини ташкил этиш, номзодларни сайловчилар билан учрашувлар ўтказиш вақти ва жойи ҳақида хабардор қилиш, сайлов комиссиялари ва участкаларини алоқа, транспорт воситалари билан таъминлаш, қайта овоз беришни ўтказиш билан боғлиқ ташкилий-техникавий масалаларни ҳал этиш бўйича аниқ чора-тадбирларни амалга ошириш каби юмушларни бажариш белгиланган. Хусусан, такрорий овоз беришда ҳам номзодлар, сиёсий партиялар, мустақил ташаббускор гуруҳлар оммавий ахборот воситаларидан тенглик асосида ва қонунчиликда белгиланган тартиб доирасида фойдаланадилар.

Марказий сайлов комиссияси томонидан сайлов бюллетени матни тасдиқланади ва бюллетенлар тайёрланади. Сайловчилар овоз бериш вақти ва жойи ҳақида қонунда белгиланган тартибда хабардор қилинади. Округ ва участка сайлов комиссиялари қайта овоз беришни ўтказиш баённомалари бланклари, шунингдек, бюллетенлар билан таъминланади.

Қисқача айтганда, келгуси йилнинг 9 январида Қонунчилик палатасига сайлов ўтказувчи 58 та сайлов округида такрорий овоз бериш "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида"ги қонун талаблари доирасида бўлиб ўтади.

Ғулом МИРЗО,
ЎзА шарҳловчиси.

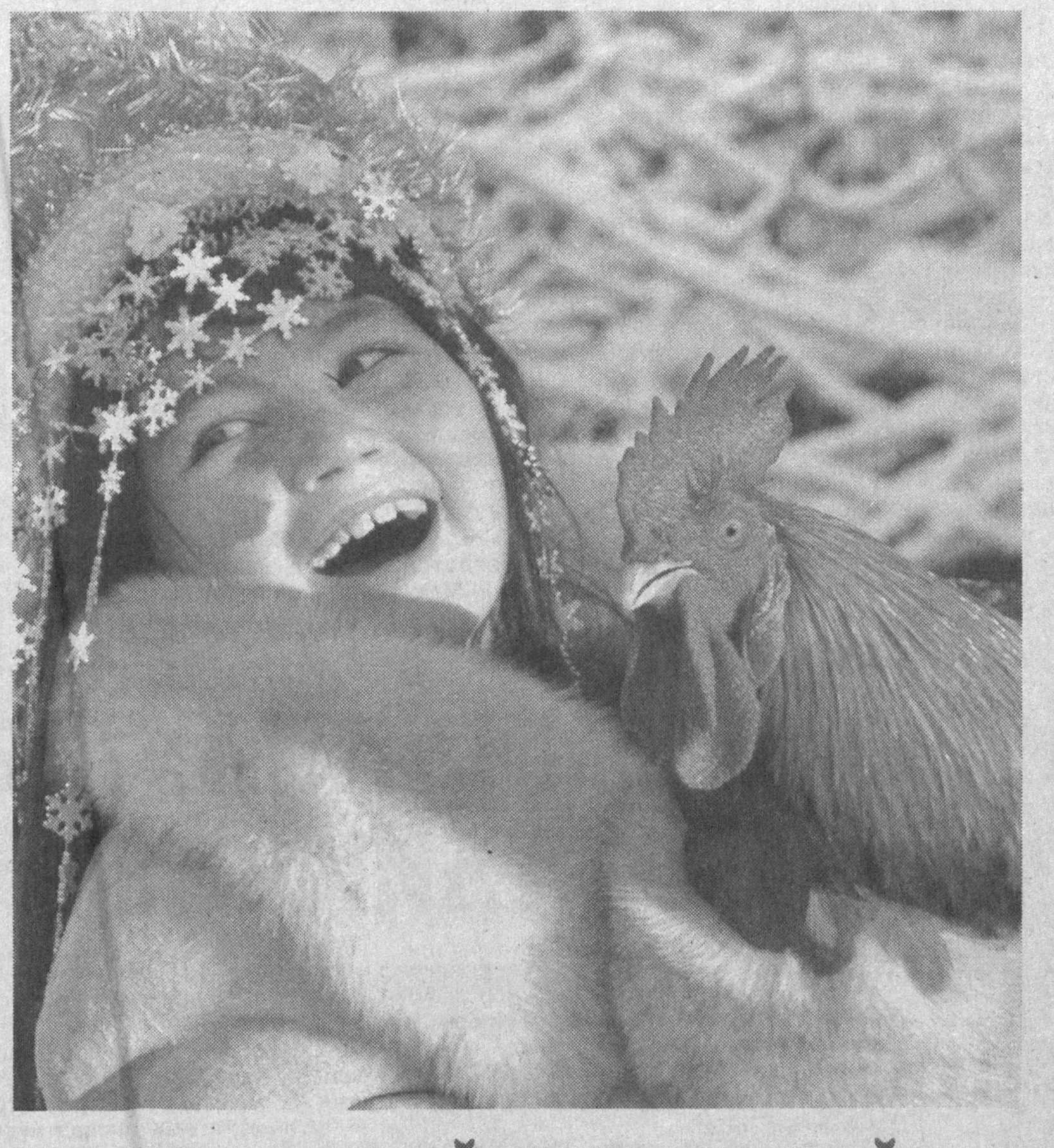

ХУШ КЕЛГАЙСАН, ЯНГИ ЙИЛ

Ўтиб бораётган 2004 йил халқимиз учун жуда баракали келди. Ҳаётимизнинг барча жабҳаларида анчагина ютуқларга эришдик. Ана шу муваффақиятларимиздан, айниқса, юртдошларимизнинг бир-бирларига бўлган меҳридан, оқибатидан кўнглимиз тоғдек кўтарилди. Зеро, тугаётган йил меҳр ва мурувват тимсолида минглаб хонадонларга кириб борди, кўngли яримлар қалбини бут қилди. Кириб келаётган янги 2005 йил эса Шарқ тақвими бўйича — Товуқ йилидир.

Тақвимда ёзилишича, Товуқ йили мақсадли инсонларга омад ва муваффақият келтирар экан. Ўйлаганимиз, ният қилганимиз Янги йилда барчамизнинг орзуларимиз рўёбга чиқсин. Мақсад сари яшаш, мақсад сари интилиш, ҳаракат қилиш ҳар биримизга насиб этсин. Янги йил — Соғлом-саломатлик йили янада қутлуғ, баракали, хуш келсин!

Рашид ГАЛИЕВ олган сурат.

"Меҳр нури" нурли манзилларга етаклайди

Кеча "Меҳр нури" хайрия жамғармасида кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга қаратилган тендер ғолибларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди. Танлов якунларига кўра бир неча юртдошларимиз жамғарманинг 32 миллион сўмлик грантини қўлга киритди. Танловга тақдим этилган юздан зиёд бизнес-режа ичидан Тўрткўл туманида яшовчи тадбиркор Моҳира Аллаберганованинг қандолатчилик цехини ривожлантириш ва 15 та ишчи ўрни очишга қаратилган режаси ҳайъат аъзоларига маъқул келди. Шу боис у жамғарманинг 10 миллион сўмлик маблағини қўлга киритди.

Шунингдек, Тошкент шаҳридаги "Яккасарой-1" маҳалласида жойлашган тикувчилик цехи раҳбари Юлдуз Жуманова ҳам тендер ғолиби сифатида 10 миллион сўм маблағ эгаси бўлди. Тошкентдаги "Гузар" умумий овқатланиш шохобчаси ва Деҳқонобод тумани "Тадбиркор аёл" уюшмаси раиси Сайёра Қосимовага эса 8 миллион сўмлик маблағ насиб этди.

— "Меҳр нури" жамғармаси кам таъминланган оилалар, аёллар, умуман ижтимоий ҳимояга муҳтож кишиларни қўллаб-қувватлаш мақсадида ташкил этилган, — дейди жамғарма бошқарувчиси Суҳроб Рафиқов. — Маълумки ҳукуматимиз томонидан кичик ва ўрта бизнес, хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилаётир. Бизнинг тадбиркорликни ривожлантиришга қаратилган лойиҳамиз ҳам соҳа ривожига ҳисса қўшса, бундан мамнун бўламиз.

Мавжуда ХОЛМАТОВА,
"Халқ сўзи" мухбири.

Болалар ижодиёти фестивали

***ТОШКЕНТ** (ЎзА мухбири А.Иванова).*

Янги йил арафасида мамлакатимизда "Янги авлод" болалар ижодиёти республика фестивали бўлиб ўтди. У "Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" фонди томонидан ташкил этилди. Фестивалда республиканинг турли ҳудудларидан 6 ёшдан 14 ёшгача бўлган иқтидорли болалар — ёш рассомлар, мусиқачилар, шоирлар, хонандалар, раққосалар иштирок этди.

Самарқанд ва Тошкентда ўтган бир-неча босқичда энг истеъдодли болалар танлаб олинди. 21 ёш санъаткор фестиваль лауреати бўлди. Уларга дипломлар ва совринлар топширилди.

Пойтахтдаги байрамона безатилган Халқлар дўстлиги саройида ўтказилган лауреатларнинг гала-концерти фестивалга якун ясади. Гала-концертни Москванинг "ДоМиСоль и К" болалар қўшиқлари театрининг ёш артистлари бошлаб берди. Сўнгра ташкилотчилар томонидан эртаклардаги каби янги йил қасрига айлантирилган саҳнада ажойиб томоша бошланди. Фестиваль лауреатларининг чиқишларида Ватанимиз кўп қиррали санъатининг барча жиҳатлари акс этди. Қадим мақомлар ва замонавий эстрада қўшиқлари, Ўзбекистонда яшаётган турли миллат вакилларининг маданияти билан таништирувчи мусиқий композициялар янгради, ёш артистлар жўшқин рақслар ижро этди.

Мамлакатимизда болалар ижодиётини ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Ушбу фестиваль буни яна бир бор тасдиқлади. Республикамизда фаолият юритаётган юзлаб марказларда иқтидорли фарзандларимиз ўз истеъдодларини такомиллаштириш имкониятига эга. Улар учун кўплаб танловлар ўтказилиб, ёш рассомлар, шоирлар, мусиқачиларнинг янги номлари кашф этилмоқда. Уларнинг кўпчилиги халқаро танловларда қатнашиб, совринли ўринларни қўлга киритмоқда. Мамлакатимизда баркамол авлодни тарбиялаш учун барча шароит яратилган ва бу давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан биридир. Иқтидорли болаларни қўллаб-қувватлашга доир давлат дастурларини амалга оширишда жамоат ташкилотлари, жумладан, "Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" фонди фаол иштирок этмоқда.

Гала-концертда ўзбек эстрадасининг ёркин намояндалари ҳам иштирок этди.

Муҳаммад АМИН олган суратлар.

МИЛЛИАРДЕР ХЎЖАЛИКНИНГ СИРИ

Баъзанислоҳотлар юришиб кетмаётган хўжаликларда бўлганимизда қолоқлик сабабларини суриштирамиз. Турли баҳоналарни рўкач қилишади. Техника, ўғит нархи қимматлашгани-ю, одамларда ишга бўлган муносабатнинг ўзгариб қолганигача сабаб қилиб кўрсатишади.

Қани энди, ўша ношуд раҳбарлар «Мен ўзим замон талабларига жавоб беролмаяпман, кўпнинг кўнглида иштиёқ уйғотолмаяпман» деб иқрор бўлишса. Ишнинг кўзини ернинг тилини билган ишлаб чиқариш командирлари чинакам мўъжизалар яратиб, эл назарига тушишяпти-ку! Мақоламиз шундайлардан бири ҳақида.

2003 йилнинг бошида Касби туманидаги Алишер Навоий номли ширкат хўжалигида бир янгилик бўлди. Шартнома бандларига бошқа жойларда учрамайдиган сўзлар ёзилди. Яъни, қайси пудратчи 20 гектардан кам бўлмаган пахта майдонидан 50 центнердан ҳосил олса, 90 фоиз пахтани юқори навларга топширса, ғалладан ҳосилдорликни 55-60 центнерга етказса, энг муҳими, соф даромад ҳажми 10 миллион сўмдан кам бўлмаса «Матиз» автомашинаси билан тақдирланади. Савол туғилади: шундай натижага эришган пудратчи машина учун ёнидан қанча пул тўлаши керак? Бир сўм ҳам нақд пул тўламайди. Ярим харажатни хўжалик қоплайди, қолгани пудратчининг дивиденти, мукофоти, иш ҳақи ҳисобидан ёпилади.

Йўғ-е, бунақаси илгари бўлмаганди-ку?! Ширкат хўжалигида ишловчилар бошқарувнинг ўн беш йиллик раиси Зикриё Асроров ҳамиша янгилик излаб юришини, ҳеч қачон деҳқонни алдамаслигини яхши билишарди. Лекин бу шов-шувни эшитган бошқа жойдагиларнинг аксарияти ишонишмади. Раис хаёлидаги ғоя амалга ошадиган куни ўша шубҳа билдирганларни ҳам таклиф қилишни дилига тугиб қўйди.

Ўқинг, ўзингизда қўлланг

Одамлар берилиб ишлашди. Ахир ҳамма шароит яратилган бўлса, фақат меҳнат мевасини кўришдан ўзга завқ борми? Биргина марказий таъмирлаш устахонасидаги ҳолатга назар ташлайлик. Одамлар ишга хўжалик автобусида келтирилади. Ҳар куни тушлик овқат бепул. Ҳовлидаги фонтан, дам олиш хоналари, сауна, ҳовуз, биллиардхона механизаторлар хизматида. Хўжалик ҳудудида ўзбек хонадонининг ҳамма шароитлари яратилган йигирмата қулинг ўргулсин уй қуриляпти. Беш йил техникасини капитал таъмирсиз ишлатган мезанизаторлар, пахта ва ғалладан хўжалик рекордини ўрнатган пудратчилар шу ҳовли-жойнинг эгаси бўлишади. Ҳозир бу ерда йигирма йиллик техника воситаларидан юқори унум билан фойдаланишяпти, айни пайтда ҳар йили (баракали даромад туфайли) техника парки янгиланиб боряпти. «МТЗ-80» русумли техниканинг ўзидан 51 таси гуриллаб ишлаяпти. Охирги мавсумда ишлатилган янги 2 та дон комбайни Қашқадарёнинг бошқа жойларида йўқ. Механизмларни фақат хўжалик мутахассислари созлашади: шунда ортиқча харажат четга кетмайди. Қисқаси, бу ер устахонадан кўра кўпроқ оромгоҳга ўхшайди.

Хўжалик ҳудудида еттита мактаб бор. Уларнинг ҳаммасига рангли телевизор, Ойбек номли мактабга компьютер совға қилинди. Қоратепадаги минг ўқувчилик мактаб биноси торлик қилаётганди, хўжалик усталари ўз қурилиш материаллари ҳисобига 624 ўринли янги мактаб биноси қурилишини бошлаб юбордилар.

Шундай қилиб, 2003 йил натижалари тарози палласига қўйилганида фойда миқдори 700 миллион сўмдан ошиб кетди. Шартномада кўрсатилган бандларни тўлиқ адо этган пудратчиларнинг вужуди ғурурга тўлди. Келинг, ўша ғолиблардан бири — Тўрақул Хўжамбердиевдан эшитайлик.

— Йигирма олти йилдан буён даладаман. Пахта майдоним 41 гектар. Умумий даромад 36 миллион сўм бўлган бўлса, фойда 18 миллион сўмга етди. Ҳисобчилар бир ярим ой ичида барча харажату даромадларни чўтга ташлаб, ғолибларни аниқлаб беришди.

(Давоми 2-бетда).

САЙЛОВЛАРНИНГ МУҲИМ ТАРКИБИЙ ҚИСМИ — КУЗАТУВЧИЛАР

Ўзбекистонда ўтказилган парламент сайловлари мамлакатни янада демократлаштириш йўлида қўйилган навбатдаги муҳим босқич бўлди, айтиш мумкинки, мамлакатимизда янги руҳдаги парламентаризмнинг шаклланишига асос солди.

Бундай шароитда Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги олдида турган долзарб вазифалардан бири республиканинг чет эллардаги фуқаролари ўз конституциявий ҳуқуқларини амалга оширишлари учун зарур шарт-шароит яратиш, шунингдек, халқаро кузатувчиларни мамлакатимизга ташриф буюришларида ташкилий жиҳатдан кўмаклашишдан иборат эди.

Шу мақсадда мамлакатимизнинг хориждаги элчихоналари ва бош консулликларида 40 та сайлов участкаси ташкил қилинди. 26 декабрь куни сайловларда етти ярим мингдан ортиқ ватандошимиз, яъни сайлов рўйхатига киритилган сайловчиларнинг 64 фоиздан кўпроғи иштирок этди.

Сайловларда халқаро ва маҳаллий кузатувчиларнинг кенг иштирок этиши сайлов жараёни ошкоралигининг энг муҳим омилларидан бири бўлди. Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, халқаро шарҳловчиларнинг сайловлардаги иштирокига халқаро ҳамжамият томонидан Ўзбекистондаги сиёсий ислоҳотлар ва давлатимиз ҳаётининг барча жабҳаларини демократлаштириш жараёнини қўллаб-қувватланаётгани сифатида қаралмоқда.

Ўзбекистонда парламент сайловлари жараёнини 30 минг маҳаллий ва қуйидаги 35 мамлакатдан келган 227 хорижий эксперт кузатиб турди: Австрия, Бельгия, Буюк Британия, Венгрия, Голландия, Греция, Испания, Италия, Латвия, Литва, Польша, Туркия, Франция, Германия, Швейцария, Миср, Исроил, Ҳиндистон, Эрон, Қувайт, Индонезия, ХХР, Корея Республикаси, Малайзия, Таиланд, Япония, АҚШ, Озарбойжон, Арманистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Молдова, Россия, Тожикистон ва Украина.

Хорижий кузатувчилар орасида 48 та парламент депутатлари, 14 та миллий МСК аъзолари, 46 та жамоат ва давлат арбоблари, 30 та етакчи академик доира вакиллари ва 24 та ОАВ вакиллари бор эди. Уларнинг барчаси сидқидилдан ва самарали меҳнат қилишди. Уларнинг ёрдами, тажрибаси ва қимматли тавсиялари сайлов жараёнининг боришида катта туртки бўлди.

Ўзбекистондаги сайлов кампаниясида МДҲ ижроия қўмитаси, ЕХҲТ демократик институтлар ва инсон ҳуқуқлари бўйича бюроси, Шанхай ҳамкорлик ташкилоти, Европарламент ва бошқа бир қатор халқаро ташкилотларнинг вакиллари халқаро кузатувчи сифатида иштирок этди. Таркиби 21 кишидан иборат бўлган ЕХҲТ миссиясига словак дипломати Л.Копай раҳбарлик қилди. МДҲ кузатувчилари делегациясини МДҲ ижроия котиби В.Рушайло бошқарди. Хорижий кузатувчилар Ўзбекистоннинг барча валоят ва туманларида бўлишиб, республиканинг деярли барча сайлов участкаларига ташриф буюришди.

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигидан ташриф буюрган халқаро кузатувчилар 2004 йил 26 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасига бўлиб ўтган сайловлар Ўзбекистон Марказий сайлов комиссияси ва сайлов комиссиялари томонидан Ўзбекистон Республикаси сайлов қонунчилиги меъёрларига мувофиқ тарзда ўтказилганини эътироф этишди ва ушбу сайловлар қонуний, эркин ва ошкора ўтганлигини тан олдилар.

Ўзбекистон учун ЕХҲТ чекланган миссияси вакилларининг фикри жуда муҳим бўлиб, ушбу миссия ўз баёнотида шундай таъкидлайди: "Аёл номзодларга 30 фоизлик квота ажратилганлиги ва сиёсий партияларни қўллаб-қувватлаш учун янги молиявий кўрсатмалар 1999 йилда ўтказилган охирги парламент сайловларидан буён жорий этилган ўзгаришлардан ҳисобланади".

ЕХҲТ вакиллари "қонунчилик базаси, сайловлар ва сайлов кампанияси расмиятчилигини юритишлари ва оммавий ахборот воситалари ролига эътиборни жалб қилишлари" учун уларга тўлиқ имконият яратиб берилганини расман тасдиқлашди. Миссия марказий ва ҳудудий вакиллар, сиёсий партиялар номзодлари билан, шунингдек ташаббускор гуруҳлар, мансабдор шахслар, органлар, сайловларни уюштириш ва ўтказишга масъул бўлган шахслар, оммавий ахборот воситалари ходимлари билан, ноҳукумат ташкилотлар ва халқаро ҳамжамиятнинг Тошкентдаги вакиллари билан учрашувлар ўтказди.

Кўпчилик хорижий кузатувчиларнинг фикрига кўра, Ўзбекистон парламентининг қуйи палатасига депутатларни сайлаш ташкилий жиҳатдан юқори даражада ўтди. Сайловларга тайёргарлик давомида кўзга ташланган айрим нуқсонлар ва камчиликлар сайловолди тарғиботи ҳамда овоз бериш жараёнида сайловчиларнинг ўз ҳуқуқларини эркин ифодалаш ва овоз бериш натижаларига сезиларли таъсир ўтказмади.

Исмоил ШАРАПОВ,
"Жаҳон" АА шарҳловчиси.

МАДАНИЯТ янгиликлари

Ўзбек доирачиси — хориж профессори

Республикамизда донг таратган "Аббос" гуруҳи асосчиси ва раҳбари Аббос Қосимов айни пайтда Тайвандаги Нан Хуа университетида талабаларга доира санъатидан сабоқ бермоқда. Ҳозирда устанинг 450 нафар тайванлик шогирдлари доира сирларини қунт билан эгалламоқдалар.

Яқинда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Аббос Қосимовга Нан Хуа университети профессори фахрий унвони берилди. Шу кунларда Тайваннинг катта-катта концерт саройларида ўзбек доирасининг ҳам овози янграмоқда.

«Олтин овоз» соҳиби

Венгрияда ўтган "Будапешт юлдузлари: ёшлик, истеъдод" халқаро фестивали якунланди.

Дунёнинг 16 мамлакатидан келган вокалчи ва хор ижрочилари иштирок этган ушбу танловда ҳамюртларимиз ҳам қатнашдилар. Фестивалнинг "Олтин овоз" номинацияси бўйича ғолиблик навоийлик ёш истеъдод эгаси Суҳроб Кенжаевга насиб этди.

«Гуноҳсиз гуноҳкор»

Қўқон шаҳар халқ театри ижодкорлари драматург Анваржон Комилжоновнинг "Гуноҳсиз гуноҳкор ёки қасос" асарини томошабинлар ҳукмига ҳавола қилди.

Адолатпарварлик, инсонийлик ғояларини тараннум этувчи ушбу асарни республикада хизмат кўрсатган маданият ходими Мадамин Жўраев саҳнага олиб чиққан бўлса, қўшиқ ва қуйларни Зокиржон Мамажонов басталаган. З. Мирзаматов номидаги ушбу театрнинг янги спектакли вилоятнинг шаҳар ва қишлоқларида намойиш этилиши кўзда тутилган.

Хайрия тадбири

Чирчиқ шаҳридаги болалар ижодиёти марказида турли тўгараклар ишлаб турибди. Яқинда ушбу марказ ўқувчилари томонидан шаҳардаги 14-меҳрибонлик уйида катта хайрия тадбири уюштирилди.

Ўқувчилар болалар учун нафақат концерт дастурлари намойиш этдилар, балки ўзлари ясаган юмшоқ ўйинчоқларни ҳам тортиқ этдилар.

Олам фалсафаси

Ўзбекистон Бадиий академиясининг Замонавий санъат марказида истеъдодли мусаввир Муҳаммаджон Фозиловнинг "Ўзгармас ва доимо ўзгарувчан олам" мавзуидаги шахсий кўргазмаси очилди.

Кўргазмадан рассомнинг 200 дан зиёд рангтасвир, графика асарлари ўрин олган. "Афросиёб", "Оламнинг яратилиши", "Чақалоқ" сингари асарларида мусаввир она ватанга муҳаббат, олам ва одам, табиатдаги мавжуд сир-синоатлар ва ҳаққонийликни акс эттиришга ҳаракат қилган. Мўйқалам соҳиби барча асарларида рассомчиликнинг қадимий анъаналаридан фойдаланган.

Байрам Байрамга уланди

Гулистондаги 27- меҳрибонлик уйи тарбияланувчилари ўртасида спортнинг бир қатор турлари бўйича мусобақалар бўлиб ўтди.

"Энг яхши шахматчи", "Энг омадли теннисчи" сингари бир қатор номинациялар бўйича ёш спортчилар ўзаро куч синашдилар. Мусобақа ғолибларига тадбир ташкилотчилари — "Ёшлик" кўнгилли спорт жамияти, болалар спортини ривожлантириш, шунингдек "Соғлом авлод учун" жамғармалари вилоят бўлимларининг қимматбаҳо совғалари тақдим этилди.

Спорт байрами куй-қўшиқлар, янги йил байрами шодиёналарига уланиб кетди.

"Халқ сўзи" мухбири
Мавжуда ХОЛМАТОВА тайёрлади.

МИЛЛИАРДЕР ХЎЖАЛИКНИНГ СИРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Мен ҳам шулар қаторида бор эканман. Уйда болаларим ҳар куни сўрашади: ишқилиб, машина беришармикин? 2004 йил бошида хўжалигимизга Асакадаги заводдан ёғи артилмаган «Матиз» машиналари карвони келтирилганида одамларнинг қизиқиши янада ортди.

Ниҳоят, ўша кун келди. Туманимиздаги стадионда минг-минглаб одамлар олқиши остида янги машина калитини катта ҳоким қўлидан олганимда ҳаяжонга тушдим. Яхшиям, ёнимда акам Жўраниёз, укам Давлат бор экан. Биргаликда «Матиз»нинг эшигини очиб, рулга ўтирдим. Мен билан бирга ажойиб натижаларга эришган Абрўй Ўринов, Зулайҳо Қаюмова, Эркин Чориев, Холиқ Ҳайитов, Хуршид Аминов каби пудратчилар ҳам ярақлаган машиналарга ўтиришди. Олти ғолиб стадионни бир айланиб, уйларимиз томон йўл олдик. Уйга келсак, қавму қариндошлар, қўни-қўшнилар кутиб ўтиришган экан, «Муборак бўлсин», «Яхши кунларга ишлатинг» деган табриклар қуршовида қолдим. Шу лаҳзаларда кўнглимдан «Бу йил янаям яхши ишлайман» деган ният ўтди. Бўларкан-ку, одамлар ўз меҳнати қадрланишига ишонса, кундалик иш роҳатга айланади.

Шундай кайфиятда 2004 йил дала ишлари бошланиб кетди. Мукофотдан руҳланган қанча-ю, ҳосилдорлик ва даромад бобида кўзланган маррага озгина етмай қолиб, «Энди ишлашни мендан кўринглар» деб бел боғлаган қанча. Ҳар йилдагидан экинлар бир марта кўп сув ичди. Техникада ишлов беришда сифатга эътибор қаратилди. Деҳқонлар яна бир нарсадан хурсанд бўлишди: мамлакат қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотлар чуқурлаштирилгани туфайли ўғит тақсимотида адолат ўрнатилди. Авваллари эҳтиёжга яраша ўғит далагача етиб келмасди, 2004 йилда бу борада қатъий тартиб ўрнатилди.

Одамларнинг руҳланиб ишлаганини кўрган Зикриё Асроров:

— Бу йил хўжалик бўйича соф даромад миқдорини бир миллиард сўмдан оширамиз. Чин сўзим, шу ниятга эришсак, ғолибларга 10 та енгил машина, 40 та мотоцикл совға қиламиз, — деганида деҳқонларнинг юзлари ёришиб кетди. Ҳа, моддий манфаатдорлик омили оқилона йўлга қўйилса, адолат таъминланса, одамлар шижоат билан ишлайди.

Мана, ниҳоят, 2004 йил якунлари чўтга солинди. 1948 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40,6 центнердан хомашё олинди. Ялпи ҳосил 7918 тоннани ташкил қилди (Раис хўжаликка келган 1988 йилда 7.735 тонна пахта 3360 гектар ердан олинганди). Шартномада белгиланганидан ташқари 2055 тонна пахта топширилди. Ғалла хирмони 5,5 минг тонна (режага нисбатан 115,6 фоиз)га етди. Фойда миқдори 1 миллиард 101 миллион 287 минг сўмдан ошди. Кўзланган мўлжал ошиғи билан эгалланди. Рентабеллик даражаси пахтачиликда 68,3 фоиз бўлди.

— Бултур ҳар гектар ердан 40 центнердан ғалла етиштиргандим, — дейди бош пудратчи Қарши Тўрақулов. — 30 гектар буғдойзор ҳосилдорлигини 54 центнерга етказган Абрўй Ўринов «Матиз»ни минганида мен ҳам қатъий ният қилдим. Бу фикримни оила аъзоларимга айтдим. Бир жонбир тан бўлиб ишладик. Ҳар гектар ер 54,1 центнердан сара дон берди. Соф даромад 14 миллион 686 минг сўм бўлибди. Ҳисобчиларнинг айтишича, менинг барча кўрсаткичларим машина олиш шартларига тўғри келаркан.

Ҳа, Касбидаги пешқадам хўжалик (янги йилдан бошлаб уни тажриба хўжалиги деб аташмоқчи) деҳқонлари қатор-қатор машиналарни лотереядан ютиб олишаётгани йўқ. Ҳалол, пок ниятла қилаётган меҳнатлари эвазига бой-бадавлат яшашмоқда. Уларнинг довруғи бутун воҳага таралмоқда. Биз ҳам улардан намуна олмоқчимиз, деганлар сафи кўпаймоқда.

Хўш, шундай чўққиларни эгаллаган хўжалик яна қандай янгилик қиларкан? Ҳозир бу ерда хўжалик имкониятлари ҳисобига муҳташам ёшлар спорт мажмуи қуриляпти, 106х68 метр ҳажмида усти ёпиқ стадион, 24х12 метр саҳнли ҳовуз, кўплаб турдаги спорт ўйинлари учун мўлжалланган ўйингоҳлар катта ғайрат билан бунёд этилмоқда.

— Комплексга ажойиб дарвоза қилишни мўлжалладик, Тошкентдаги бир муассаса дарвозасидан нусха олдик, — дейди Зикриё Асроров завқ билан.

Қизиқ, олтмиш саккиз ёшга кирган бу одам шунча куч-ғайратни қаердан олаётган экан? Ўзбекистонда хизмат кўрсатган иқтисодчи, «Эл-юрт ҳурмати» ордени нишондори Зикриё Асроров меҳнат аҳлига шароит яратиб бериш, инсон кўнглини топиш орқали нималарга эришиш мумкинлигини амалда кўрсатиб келмоқда. Миллиардер хўжаликнинг сири бор-йўғи шу!

Шуҳрат ЖАББОРОВ.

Байрам дастурхонини ширин-шакар мевалар, сабзавоту кўкатларсиз тасаввур этиб бўлмайди. Дастурхон тўкинлигини таъминлашда Фарғона шаҳридаги иссиқхона ишчиларининг ҳам алоҳида хизматлари бор. Айни кунларда хўжалик иссиқхоналарида парваришланаётган помидору бодринглар Янги йил дастурхонига файз киритиши шубҳасиз.

СУРАТДА: хўжалик ишчиси Ёрқиной Қурбонова.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Энг яхши спортчилар

Ҳар йили журналистлар ўртасида йилнинг энг яхши спортчиларини аниқлаш анъанага айланган.

Мамлакатимиздаги турли нашрларда фаолият юритадиган эллик нафардан зиёд спорт шарҳловчилари ўртасида ўтказилган сўровнома якунига кўра, шахмат бўйича жаҳон чемпиони Рустам Қосимжонов ҳақли равишда "Йилнинг энг яхши спортчиси" деб тан олинди.

* * *

Ўзбекистон футбол федерацияси ва спорт журналистлари ўтказган сўровномада эса миллий терма жамоамиз сардори Миржалол Қосимов "Йилнинг энг яхши футболчиси" деб эътироф этилди.

"Пахтакор" бош мураббийси Тачмурод Агамуродовга "Йилнинг энг яхши мураббийси" номинацияси берилди.

Миллий чемпионатимиз жамоалари бош мураббийлари ва инспекторлар ўртасида ўтказилган сўровномада олий лига жамоалари учрашувларини одилона бошқарган тошкентлик ФИФА ҳаками Рустам Саидов "Йилнинг энг яхши ҳаками" деб топилди.

З. ЖОНИБЕКОВ.

Ислоҳот ва самара

КАРТОШКА ИМПОРТИГА ҲОЖАТ ЙЎҚ

Картошканинг инсон организмига фойдаси ниҳоятда катта. У нондан кейин энг кўп истеъмол қилинганлиги учун "иккинчи нон" деб юритилади. Шу билан бирга, картошкачилик — сердаромад соҳа — деҳқонга катта фойда келтиради. Хусусан, республикамизнинг табиий иқлим шароитида ушбу экиннинг бир гектаридан 1 миллион сўмдан ортиқ фойда олиш мумкин. Агар мазкур экиндан бир йилда икки марта ҳосил олиш имкони борлигини ҳисобга олсак, унинг сабзавот ва полиз экинларидан устунлиги яққол кўзга ташланади.

Картошка намгарчилик ва салқин ҳавони ёқтирадиган экин бўлганлиги боис у республикамизда асосан Андижон, Наманган, Фарғона, Тошкент, Самарқанд ва Жиззах вилоятларида етиштирилади. Айни пайтда мамлакатимизда ҳар йили 50 минг гектар майдонга картошка экилиб, гектар ҳисобига ўртача 16,5- 17 тоннадан ҳосил олинмоқда. Мамлакатимиз аҳолисининг мазкур маҳсулотга бўлган бир йиллик эҳтиёжи эса 1 миллион тоннадир.

"Ўзкартошканавуруғлари" фирмаси мутахассисларининг айтишича, жорий йилда 900 минг тонна картошка тайёрлаш режалаштирилган бўлиб, республикамизда ана шунча миқдорда маҳсулот етиштирилди. Баъзи илғор хўжаликларда гектаридан 20-22 тоннадан картошка олинди. Агар қишлоқ аҳолисининг томорқаларида етиштирилган картошкани ҳам ҳисобга олсак, халқимизнинг ушбу маҳсулотга бўлган эҳтиёжи тўла қондирилиши аниқ.

"Хўш, бундай натижага қандай эришилди?" деган табиий савол туғилиши мумкин. Гап шундаки, бундан бир неча йил муқаддам мамлакатимизда картошка кам миқдорда етиштирилар, у асосан МДҲ республикалари ва хориждан олиб келинарди. Шуни назарда тутиб, ҳукуматимиз томонидан картошкачиликка алоҳида эътибор қаратилди. Тармоқни янада ривожлантириш мақсадида зарур миқдорда ёрдам берилди.

Вазирлар Маҳкамасининг 1996 йил 30 августдаги "Картошкачиликда бозор муносабатларини чуқурлаштириш ва республикада картошка етиштиришни кўпайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига кўра, соҳадаги ишни мувофиқлаштириш ва аҳолининг картошкага бўлган эҳтиёжини қондириш борасида барча чора-тадбирларни амалга ошириш мақсадида "Ўзкартошка" фирмаси ташкил этилди. Янги ташкилотнинг зиммасига эса уруғлик фондини етиштиришни таъминлаш ва аҳолини ўзимизнинг маҳсулот билан таъминлаш вазифаси юклатилди.

Дастлаб Голландиядан келтирилган 200 га яқин навнинг юртимиз табиий-иқлим шароитига мослиги, юқори ҳосил олиш технологиялари ўрганилди. Уларнинг орасидан 8 та нав ажратиб олиниб, экиш учун тавсия этилди. Кўрилган чора-тадбирлар ўз самарасини бера бошлади. Айтайлик, 1991 йили республикамизда 350 минг тоннадан зиёд истеъмол картошкаси етиштирилган бўлса, олти йил ўтгач, бу кўрсаткич қарийб 692 минг тоннани ташкил қилди. Энг муҳими, етиштирилаётган маҳсулот миқдори йилдан-йилга ошиб борди.

Республикамиз деҳқонлари олдида энди четдан кам уруғлик олиб келиб, мамлакатимизнинг табиий иқлим шароитига мос навларни ўзимизда етиштириш вазифаси турарди. Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 27 июндаги "Картошка уруғчилиги тизимини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори бу ишга туртки бўлди. Унга асосан бу юмушларни амалга ошириш учун "Ўзкартошка" фирмаси негизида "Ўзкартошканавуруғлари" фирмаси ташкил этилди.

Тажрибали деҳқонларимиз ва мутахассисларимизнинг саъй-ҳаракатлари ва изланишлари туфайли Голландиянинг "AGRIKO", "HZPC" ва Германиядаги "NORIKA" фирмалари билан ҳамкорлик йўлга қўйилиб, иқлим шароитимизга мос "Санте", Романо", "Мондиал", "Ликария" ва "Кондор" каби навлардан уруғлик олиш имконияти яратилди. Пировардида 2001 йили четдан 7,3 минг тонна уруғлик келтирилган бўлса, ўтган йили бу кўрсаткич 4,1 минг тоннага тенг бўлди.

Кейинги йилларда республикамиз олимларининг деҳқонлар билан ҳамкорлиги натижасида серҳосил, мазали ва витаминларга бой маҳаллий навлар ҳам яратилиб, улар катта майдонларга экилаётганлигини ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. "Ақроб", "Баҳро", "Зарафшон", "Қувонч", "Тўйимли", "Умид" ва "Ҳамкор" навлари шулар жумласидандир.

Хуллас, халқимизнинг кундалик турмуши учун зарур бўлган картошкага эҳтиёжи қондирилди. Бу республикамиз қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган ислоҳотларнинг самараси бўлиб, мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланилганлигидан далолат беради.

Ҳосил КАРИМОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

Коллежларга — шинам иморатлар

Денов қурилиш инженерлик компанияси жамоаси туман маиший хизмат касб-ҳунар коллежи учун янги иморатни қуриб битказди. Қурилишга қарийб икки миллиард сўм сарфланган 900 ўринли даргоҳда ўқув-тарбия ишларини намунали ташкил этиш учун ҳамма шарт-шароит муҳайё.

Коллеж биносини фойдаланишга топшириш тадбирида ҳозир бўлган Деновдаги Собир Раҳимов номли ширкат хўжалиги раиси, Ўзбекистон Қаҳрамони Иброҳим Файзуллаев юртимизда ёш авлодга кўрсатилаётган ғамхўрлик ҳақида гапирди.

Йил бошида вилоятда еттита коллежнинг янги иморати учун пойдевор қўйилган эди. Шулардан учтаси калити буюртмачига топширилди. Қолган объектларда сўнгги пардозлаш-ободонлаштириш ишлари давом этаётир.

О. УСАНОВ,
Халқ сўзи» мухбири.

D-AMPS GSM UZDUNROBITA first cellular

Янги йил арафасида беихтиёр ўтган даврга қайта назар ташлагиси, эришилган-эришилмаган орзу-мақсадларни кўз олдига келтиргиси, сарҳисоб қилгиси келади кишининг. Бу — турли компанияларга ҳам хос эҳтиёж. Зеро, ҳар қандай компания ортида одамларнинг меҳнати, саъй-ҳаракатлари ётади.

13 йилдан буён Ўзбекистонда уяли алоқа хизмати кўрсатиб келаётган «Ўздунробита» компанияси 2004 йилни изчил ва барқарор ўсиш, ривожланиш йили сифатида кузатмоқда. Шу бир йил ичида унинг абонентлари сони қарийб икки баравар кўпайди. Айни кунларда 310.000 абонентга хизмат кўрсатилмоқда. Бутун йил давомида компаниянинг фаолият услуби «Изчил тараққиёт сафига қўшилинг!» шиорига асосланганлиги бежиз эмас. Қуйидаги мисолларни ўқисангиз бунга яна бир карра ишонч ҳосил қиласиз.

ИЗЧИЛ ВА БАРҚАРОР ЎСИШ ЙИЛИ

GSM ТАРМОҒИ ОДИМЛАРИ

Дарҳақиқат, ўтган йили «Ўздунробита» ўзининг «Ўзбекистонда биринчи уяли алоқа» унвонини янада мустаҳкамлади. «Ўздунробита» тармоғининг бутун республика бўйлаб оммавий ривожланганлиги ушбу фикрни яққол исботлаб турибди. Аввалдан ишлаб келганлари қаторига шу йилнинг ўзида деярли барча вилоятларда яна 100 дан зиёд базавий станциялар қўшилди. Бу мамлакатнинг ўнлаб шаҳар ва аҳоли пунктларини GSM тармоғига улаш имконини берди. Ўзбекистон вилоятлари бўйича ана шу шаҳарлар рўйхатини келтирамиз:

1. Тошкент вилояти — Келес, Янгибозор, Паркент, Бекобод, Зафар, Тўйтепа, Оққўрғон Алимкент, Оҳангарон, Бўка, Пскент, Ғишткўприк (Черняевка), Гулбаҳор, Зангиота, Чиноз.

2. Сирдарё вилояти — Деҳқонобод, Янгиер, Сардоба, Сайхун.

3. Жиззах вилояти — Зомин, Зарбдор, Пахтакор, Дўстлик, Гагарин, Ғаллаорол.

4. Самарқанд вилояти — Жомбой, Зиёвуддин, Нуробод.

5. Қашқадарё вилояти — Қамаши, Янги Нишон, Шўртан.

6. Навоий вилояти — Қоракатта.

7. Бухоро вилояти — Жондор, Олот, Газли, Зафаробод.

8. Сурхондарё вилояти — Сариосиё, Узун, Жарқўрғон, Қумқўрғон, Учқизил.

9. Фарғона вилояти — Яйпан, Бешариқ.

10. Наманган вилояти — Уйчи.

11. Хоразм вилояти — Питнак, Янгибозор.

12. Қорақалпоғистон Республикаси — Манғит, Бўстон, Чимбой.

«Ўздунробита»нинг GSM тармоғи шу тариқа республикамизнинг барча вилоятлари марказларини забт этиб, эндиликда Ўзбекистоннинг энг чекка бурчакларига ҳам кириб бормоқда. Шуни ҳам назарда тутмоқ лозимки, вилоятдаги битта шаҳарда ўрнатилган базавий станция кўплаб яқин шаҳарчаларни ҳам уяли алоқа хизмати билан таъминламоқда. «Ўздунробита» компанияси нафақат шаҳар, балки қишлоқ аҳолисига замонавий рақамли алоқа хизматидан фойдаланиш имкониятини яратиб бермоқда.

Умуман, ўтаётган йилда компаниянинг алоқа тармоғи оммавий равишда кенгайибгина қолмай, хизмат турлари ҳам анча кўпайди. «Ўздунробита» ҳар доимгидек, телекоммуникация соҳасида жаҳон андозалари талабларига жавоб беришга, ўз абонентларининг энг замонавий хизмат турларидан фойдалана олишларини таъминлашга ҳаракат қилмоқда. Бу хизмат турлари оддий овозли алоқа билан бир қаторда яратиб берилмоқда.

ҚЎШИМЧА ХИЗМАТЛАР

Январь. Аввал 10.000 сўм, кейин эса 20.000 сўмлик номиналда «X-Press» бир лаҳзада тўлов карточкасининг жорий этилгани барча абонентлар учун кутилмаган, аммо кўнгилдагидек совға бўлди. Бу янгилик компаниянинг тармоғи бор ерда тезкор телефоннинг исталган вақтда ва исталган жойда узилишларсиз ишлашини таъминлади. Чунки алоқа хизмати тўловларини бевосита ўз телефони орқали тўловни фаоллаштириш имконияти яратилди.

Февраль. «Ўздунробита» республикада биринчи марта «WAP» хизмати ёки ўз тезкор телефони орқали Интернет-ресурсларга уланишни таъминлайдиган хизматни таклиф этди. Компания абонентлари энди сўнгги янгиликларни ўқиш, мусиқа ёки бирор ўйин турини телефонга ўтказиш учун турли «Wap-сайт»ларга чиқишлари мумкин. Эътироф этиш керакки, нафақат оддий телефон дастаги, балки битта аппаратда ахборот таблоси, турли ўйинлар учун қўшимча восита ва бошқа имкониятларга эга бўлиш ҳаммага ҳам хуш ёқади, албатта.

Март. Компания янги бозор — махсус карточкалардан фойдаланадиган халқаро алоқалар бозорига чиқди. Компания «Uzdunrobita International» халқаро қўнғироқлар учун энг мақбул тарифли карточкаларни сотувга чиқарди. Ушбу карточкадан фойдаланиб, жуда кўп мамлакатларга қўнғироқ қилиш мумкин. Шуниси диққатга сазоворки, абонентлар исталган шаҳар телефон аппаратидан, ҳатто у халқаро алоқага уланмаган бўлса-да, қўнғироқ қила оладилар.

Театр ишқибозлари бўлган абонетларга қулай бўлиши учун эса SMS-сервиснинг «Театрлар репертуари ҳақида маълумот» деган янги хизмат тури жорий этилди. У Тошкент шаҳар театрларини шу ойнинг исталган куни репертуарлари ҳақида тўла маълумот бера олади.

Июнь. Ҳатто иш вақтида ҳам футбол оламидаги воқеалардан хабардор бўлишни истовчи ашаддий ишқибозлар учун компания Португалияда ўтказилган «Евро-2004» янги ахборот хизматини тақдим этди. Натижада футбол ишқибози бўлган абонентлар, учрашувларнинг якунлари, ўйинлар жадвали ва чемпионат иштирокчилари бўлмиш терма жамоаларнинг рейтинглари билан танишиб бориш имкониятига эга бўлдилар.

Июль. Интернет дунёни тобора забт этиб бормоқда. Чунки у жуда қулай ва тезкор. Компания ўзининг Интернетга кира оладиган барча абонентлари учун жуда қулай бўлган «Хос кабинет» хизматини ёки ўз телефонидаги баланс, тўлов тарихи, сўзлашувлар, вақтли хизматлар тўғрисидаги маълумотларга Интернет орқали кириш имкониятларини жорий этди. Бундан ташқари, абонент компания офисига бориб юрмай, тўғридан-тўғри ўз компьютери орқали қурилмани бошқариш ва кўплаб қўшимча хизматларни бекор қила оладиган бўлди.

Август. 2004 йилда Ўзбекистон Олимпия қўмитасининг расмий бош шеригига айланган «Ўздунробита» спорт мухлисларини ҳам унутмади. Грецияда ўтказилган Олимпиада ўйинларига атаб махсус «Олимпиада-2004» янги хизмат турини жорий этди. Натижада абонентлар аввалдан ишлаб турган SMS ва WAP хизматлари орқали Афинадаги Олимпия ўйинларининг бориши ҳақида ўзларининг тезкор телефонлари орқали хабар топиб туриш имкониятига эга бўлдилар.

Сентябрь. «Ўздунробита» ахборот хизматини ривожлантириб борди. Шу ойда «Кинотеатрлар репертуари» янги хизмат тури жорий этилди. Барча абонентлар Тошкент кинотеатрларининг исталган кунига оид репертуарларини SMS хизмати орқали олиб турадиган бўлдилар.

Октябрь. Рамазон ойида диндорлар учун бепул «Саҳарлик ва ифторлик» хизмати жорий этилди. Навбатдаги кунда саҳарлик ва ифторлик қилишнинг аниқ вақтлари SMS орқали бериб борилди. Рўзадорларнинг компания жорий этган ушбу хизматдан ғоят миннатдор бўлганликлари, шубҳасиз.

Ноябрь. Компания янги-янги қўшимча хизмат турларини тақдим этишда янада илдамроқ одимлади. Жаҳонда машҳур бўлган «MMS» ва «GPRS» хизматлари кўрсатила бошлади. «MMS» хизмати — мультимедиа хабарларини (видео, расмлар, мусиқалар) жўнатиш ва қабул қилишдан, «GPRS» хизмати эса маълумотларни пакет тарзида жўнатиш, Интернет ресурсларига юқори тезликда уланишдан иборат. Энди GSM тармоғи абонентлари ўзларининг фотоаппарат ва тиниқ қурилмалари жойлаштирилган замонавий тезкор телефонларидан тўла ва муфассал фойдаланишлари мумкин.

Декабрь. GSM тармоғининг барча абонентлари учун 1 декабрдан бошлаб, «Севимли рақам» янги хизмат тури тақдим этилди. Ҳар бир абонент ўзининг телефонларига учтагача «Севимли рақам» ўрнатиши мумкин. Уларга қилинадиган қўнғироқ ҳақи — бир дақиқа учун $ 0,05 доллар. Бунинг устига, Ўзбекистон ҳудудидаги исталган уяли ва шаҳар телефони «Севимли рақам» бўлиши мумкин.

Шу кеча кундузда эса «Янги йил» SMS хизмати кўрсатилмоқда. Энди компания абонентлари 15 январгача исталган вақтда янги йил қадаҳ сўзлари, латифалар, коктейл тайёрлаш рецептлари, гороскоплар, расмлар ва мусиқалар олишлари мумкин.

ФАОЛИЯТ РЕЖАЛАРИ, ТАРИФЛАР

«Ўздунробита» бутун фаолияти давомида эфир вақти ва қўшимча хизматлар учун тарифларни режали тарзда арзонлаштириб келди. У ўзининг барча абонентлари талаб-истакларини ҳисобга олишга ҳаракат қилмоқда. Компания апрель ойида янги «Robita GSM» хизмат тури режасини амалга оширди. Унда тармоқдаги ички қўнғироқ қилиш ҳақи бир дақиқа учун бор-йўғи $ 0,05 доллар қилиб белгиланди.

Ўзбекистон Мустақиллиги байрами шарафига, одатдагидек, «Ўздунробита» компанияси абонент бўлиш истагини билдирганлар учун SIM-карточкани бепул дастурлаштириш тартиби бир ойдан зиёд вақт давом этди. 1 октябрдан эса, тармоққа уланиш учун олдиндан тўлов ҳақи 40 фоиз арзонлаштирилиб, $ 15 долларга туширилди.

«Ўздунробита» ўзининг энг содиқ абонентлари — 14 йилдан бери фаолият кўрсатиб келаётган DAMPS тармоғи абонентларини ҳам унутгани йўқ. Ушбу тармоқ орқали хизмат тарифлари 40 фоизга арзонлаштирилгани улар учун қувончли воқеа бўлди. Шунингдек, иккита янги ва қулай «SSS» ҳамда «Local Unlimited» режалари амалга оширилди.

SIM-карточкаларни дастурлаштириш 1 ноябрдан бепул қилинди. Энди абонентлар GSM тармоғига уланишда фақат олдиндан тўловларни ва ўрнатилган қўшимча хизмат ҳақларини тўлайдилар.

ХАЛҚАРО РОУМИНГ

«Ўздунробита» «Чегарасиз тезкорлик» шиорини ҳаётга фаол жорий этиб бормоқда. Шу муносабат билан бу йил бутун дунё бўйича турли уяли компаниялар тармоқларининг фаолият доирасида халқаро роумингга кириш учун йўл очилди. Компания абонентлари ўз телефонлари билан дунёнинг 50 дан зиёд мамлакатига бемалол боришлари ва доимо алоқада бўлишлари мумкин. «Ўздунробита» ўз абонентларини халқаро роуминг билан таъминлаш юзасидан бир қатор мамлакатларнинг уяли компаниялари билан шартнома тузган. Қуйида ана шу мамлакатлар рўйхатини келтирамиз: Озарбойжон, Албания, Жазоир, Арманистон, Афғонистон, Бангладеш, Беларусь, Болгария, Буюк Британия, Венгрия, Голландия, Гонконг, Греция, Грузия, Дания, Исроил, Ҳиндистон, Исландия, Испания, Италия, Яман, Қозоғистон, Канада, Кариб ороллари, Кипр, Қирғизистон, Латвия, Литва, Люксембург, Македония, Малайзия, Марокаш, Молдова, БАА, Парагвай, Польша, Россия, Руминия, Саудия Арабистони, Сингапур, Словения, АҚШ, Тожикистон, Таиланд, Туркия, Украина, Черногория, Чехия, Филиппин, Швейцария, Швеция, Шри Ланка. Ушбу рўйхат ой сайин тўлиб бормоқда.

КЕЛГУСИ ЙИЛДА...

«Ўздунробита» 2005 йилда ўз тармоғини бутун Ўзбекистон бўйлаб янада ривожлантириш юзасидан кенг кўламли режага эга. Мақсад — мамлакатимизнинг аҳоли яшайдиган минтақаларининг катта қисмини, шунингдек, асосий автомагистралларни GSM тармоғи билан қамраб олиш. Табиийки, абонентларнинг энг замонавий қўшимча хизматлардан фойдалана олишларини таъминлаш ва халқаро роумингни анча кенгайтириш режаси ҳам назарда тутилган.

Компаниянинг «Изчил тараққиёт» ҳамда «Доимо биринчи бўлиш» анъаналари ҳам келаси йили сўзсиз давом эттирилади.

Буларнинг ҳаммаси — янги йилда амалга ошириладиган ишлар. Ҳозирча эса, «Янги йилингиз муборак бўлсин!» деймиз.

Алёна ЛИ. t

Қўли гул одамлар

«Ташаббус — 2004» танловининг республика босқичида «Энг яхши ҳунарманд» йўналиши бўйича Ирина Кудрявшева манаман деган тадбиркорлар баҳсида бош соврин — «Матиз» машинасини қўлга киритганди.

Иринанинг қўғирчоқлари

Ирина билан аввал ҳам бир-икки учрашиб ҳамсуҳбат бўлганман. Кейинги учрашувда ҳам суҳбатимиз анча қўр олди. Стол устидаги альбомни варақлайман. Ниҳоятда дид билан ясалган қўғирчоқларнинг рангли суратлари: «Бухоролик қиз», «Хоразмлик қиз», «Самарқандлик қиз», «Тошкент гўзали», «Келинчак».... Ҳар бир қўғирчоққа миллийлик, ўша ернинг ўзига хос урф-одатлари шунчалик сингдирилганки, қойил қолмай илож йўқ.

— Сиз қандай қилиб қўғирчоқларингизга бу даражада миллий руҳни сингдира оласиз, — сўрайман Иринадан.

— Ўзинг рус қизи бўлсанг, демоқчисиз-да, дейди у ним табассум билан. — Мен Навоий шаҳрининг «Мурувват» маҳалласида улғайганман. Ўзбек халқининг ўтмиши, тарихи ҳақида яхши тушунчага эгаман. Мақтанмоқчи эмасману, бошқа жойларда ясалган қўғирчоқлар менинг қўғирчоқларимга ўхшамайди.

Унинг сўзларидан ғурурни илғайсан киши.

— Биласизми, қўғирчоқлар одатда икки йўналишда — Европа ва миллий услубда ясалади, — дея ҳикоя қилади Ирина. — Ҳозир мен ясаган қўғирчоқларнинг кўпчилиги XIX асрга оид чизмалардан олинган. Ҳар бир либос ва безагига ўша давр руҳи сингдирилган. Уларнинг ясалиши, тикилиши, рангларида рамзий маъно бор. Масалан, XIV аср ҳунармандлари асосан икки хил рангдан фойдаланишган бўлсалар, кейинчалик кўз тегишдан сақлаш маъносида рангларни кўпайтиришган.

— Шифокор бўла туриб нега айнан қўғирчоқ ясашга қизиқиб қолгансиз?

— Тўғри, 1998 йилда тиббиёт институтини тугатганман. Соҳам бўйича ҳам ишлайман. Бу ҳунарга берилиб кетишимга қизим сабабчи бўлган. Унгача ҳам турли чизмалар чизиб юрардим. Қизим туғилгач ўша эскизлар асосида турли ўйинчоқлар ясай бошладим. Ҳозиргача ясаган қўғирчоқларимдан тайёрланган иккита альбомни Навоий кон металлургия комбинати ҳомийлигида китоб ҳолида нашрдан чиқардик. Ҳали яна 7 та китоб лойиҳаси турибди. Қани энди, мурувватли ҳомийлар топилсаю қўғирчоқларни ишлаб чиқаришни йўлга қўйишда ёрдам беришса. Бу билан фарзандларимиз учун ғамхўрлик қилган, қолаверса, ўзбек миллий ҳунармандчилиги ривожига ҳисса қўшган бўламиз.

Айни пайтда Ирина Кудрявшева ўзи яшаб турган «Мурувват» маҳалласида тўгарак очиб ёшларга миллий ҳунармандчилигимиз сирларини ўргатмоқда. Келажакдаги нияти шахсий кўргазмасини ташкил этиш, интернетда сайт очиб жаҳон бозорига чиқиш. Ўзбек миллий ҳунармандчилигини оламга танитиш.

Исроил ХОЛБОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Қарор ва ижро

Жаҳоннинг кўпгина ривожланган давлатларида пластик карточкалардан фойдаланиш оддий ҳол ҳисобланади. Бундай усул қулай ва фойдали эканлиги боис, унга бўлган талаб ортиб бормоқда.

Бундан бир неча йил илгари республикамизда ҳам тажриба сифатида айрим тижорат банклари томонидан пластик карточкалар муомалага чиқарилиб, мижозлар ва банк ходимларининг иш хақларини уларга ўтказиш жорий этилган эди. Тўлов воситасининг бундай замонавий усули ўзини тўла оқлади. Ушбу тажрибани оммалаштириш мақсадида эса Вазирлар Маҳкамаси 2004 йил 24 сентябрда «Пластик карточкалар асосида ҳисоб-китоб қилиш тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорни қабул қилди.

Мамлакатимизнинг йирик молиявий муассасаларидан бири ҳисобланган акциядорлик тижорат банки — «Ғаллабанк» бошқаруви раисининг биринчи ўринбосари Абдуносир РАҲМОНОВ билан шу хусусда суҳбатлашдик.

ПЛАСТИК КАРТОЧКА — ҚУЛАЙ ВА МАҚБУЛ

— Абдуносир Содиқович, пластик карточкалардан фойдаланишнинг қандай қулайлик ва афзаллик томонлари бор? Шу ҳақда батафсил маълумот берсангиз.

— Одатда пластик карточкалар икки хил, яъни шахсий ва корпоратив бўлади. Шахсий карточкалар жисмоний шахсларга мўлжалланган, корпоратив карточкалардан эса юридик шахслар, яъни ташкилот, муассаса ва компаниялар фойдаланади. Ташкилотнинг ваколатли вакили корпоратив карточкалар орқали канцелярия моллари, автотранспорт учун ёнилғи, авиачипталар сотиб олиши ва хизмат сафари харажатларини тўлаши мумкин.

Пластик карточкалардан фойдаланишда бир қатор имтиёзлар мавжуд. Масалан, молиявий операцияларни амалга оширишда, товар ва кўрсатилган хизматларга хақ тўлашда харажатлар камаяди. Энг муҳими, вақт тежалади. Шу билан бирга, унинг яна бир қулайлиги шундаки, карточкаларда чекланмаган миқдорда пул маблағи туриши мумкин ва у вақт ўтган сайин даромад бериб боради.

Ҳукуматимиз қарорига кўра, пластик карточка орқали хизмат кўрсатаётган савдо шохобчаларига ҳам имтиёзлар берилган. Мисол учун, тўловни пластик карточка билан қабул қилаётган савдо шохобчаларига харид қилинаётган товар айланмаси ялпи тушумининг солиқ ставкаси амалдагисидан 20 фоиз кам белгиланган.

Агар пластик карточка йўқолиб қолган тақдирда ҳам, бу унчалик хавфли эмас. Дарҳол бу ҳақда унинг эгаси карточкани олган банкка хабар бериши зарур. Айни чоғда ҳар бир карточка алоҳида код (пароль) билан ҳимояланган бўлиб, уни фақат карточка эгаси билганлиги сабабли, ундан бошқа одам фойдалана олмайди.

Пластик карточкани ишлатиш ниҳоятда қулай ва фойдалидир. Унинг афзаллик томонлари шундаки, карточка эгаси ёнида пул олиб юрмайди. Лекин у барча тўловларни амалга ошириши мумкин. Хусусан, савдо, умумий овқатланиш, автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчалари, уй-жойлар учун тўловлар тўлаш, авиа ва темир йўл чипталари, меҳмонхона, ўқув контракт, уяли алоқа ва алоқа бўлимларида кўрсатилган хизматлар учун ҳисоб-китоб қилади.

— Сиз хизмат қилаётган банкда пластик карточкаларни жорий этиш борасида қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Банкимизда, айтиш мумкинки, бу борада маълум тажриба тўпланган. Шу кунларда эса жамоамиз тажриба сифатида ўз ходимлари иш ҳақларини пластик карточка асосида берилишини ташкил этган бўлиб, 360 та пластик карточкага 6 та терминал ёрдамида хизмат кўрсатилмоқда. Бундан ташқари, ушбу пластик карточкалар асосида Тошкент шаҳридаги йирик савдо шохобчалари, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ҳамда дорихоналардан ўзларига зарур товарларни олишлари, хизматлардан фойдаланишлари йўлга қўйилган.

Ҳукумат қарорига биноан, ушбу йўналишдаги ишларни янада кенгайтириш мақсадида келгуси йилдан бошлаб 60 минг донадан зиёд пластик карточкани муомалага чиқариб, савдо шохобчаларига 500 дан ортиқ терминаллар ўрнатиш мўлжалланмоқда.

Аввало, ана шу тўлов усулини биринчи навбатда пойтахтимиздаги мижозларимизга тавсия этиш режалаштирилган бўлиб, ҳозирги кунда юзга яқин савдо ва хизмат кўрсатиш шохобчаларини терминаллар билан таъминлаш жараёни амалга оширилмоқда. Кейинчалик у республикамиз бўйича оммалаштирилади. Аниқроғи, келгуси йилнинг II-III чорагидан бошлаб вилоятлардаги филиалларимизда ҳам татбиқ этилади. Ташкилотлар, корхоналар ва фирмалар ходимлари иш ҳақининг маълум миқдори пластик карточкага ўтказилади. Бунда пластик карточкалар уларга бепул берилади. Зарурат туғилганда мижозларнинг хоҳишига қараб, иш хақининг карточкага ўтказилаётган миқдори ошириб борилади.

Пластик карточкани жорий этиш корхона ва ташкилотларнинг маъмурияти билан ўзаро тузилган шартномага асосан амалга оширилмоқда. Пластик карточкалардан ҳамма жойда фойдаланишни йўлга қўйиш мақсадида республикамиздаги барча йирик банклар, савдо ҳамда аҳолига пуллик хизмат кўрсатувчи корхоналар билан ҳамкорликда тегишли шарт-шароитлар яратилмоқда.

— Пластик карточка жорий этилган ҳамма жойларда терминаллар ўрнатиладими? Яъни одамлар накд пул масаласида қийинчиликларга дуч келмайдими?

— Юқорида таъкидлаб ўтилганидек, республикамизнинг барча турғун савдо ва хизмат кўрсатиш шохобчалари имкони борича терминаллар билан таъминланади. Мижозлар, қайси банкда хизмат кўрсатилишидан қатъий назар, улар ўз карточкалари ёрдамида исталган жойда терминал тармоқлари орқали тўловларни амалга ошириши, зарур ҳолларда банкларнинг жамғарма шохобчаларида ҳамда банкоматлардан пластик карточкаларида мавжуд накд пулларини олишлари мумкин.

Ўз навбатида, шуни таъкидлаш жоизки, пластик карточкаларга қанча миқдорда маблағ ўтказилиши ҳамда мазкур пластик карточкадан қандай тартибда фойдаланиш масаласи ҳар бир банк ва ҳар бир киши, яъни бўлажак пластик карточка эгаси ўртасида тузиладиган шартнома асосида амалга оширилади.

"Ғаллабанк"нинг Матбуот маркази. t

Халқимизда ўт ва сув балосидан Аллоҳнинг ўзи асрасин деган ҳикматли гап бор. Бу бекорга айтилмаган. Ўт кетган жойда ҳамма нарса ёниб кули кўкка совурилади. Сув босган жойда-чи, пешона тери билан топилган мулк нобуд бўлиб яроқсиз ҳолга келади. Шунинг учун ҳар иккисидан оқилона, мақсадга мувофиқ фойдаланиш лозим. Бунда огоҳлик унутилса халқ хўжалиги, шунингдек фуқароларнинг кўп миқдорда зарар кўришига олиб келиши мумкин. Президентимиз ва Республика ҳукумати томонидан ёнғин хавфсизлиги масаласига катта эътибор қаратилаётганлиги бежиз эмас. Ёнғин хавфсизлигига қанча кўп аҳамият берсак, ўз иқтисодиётимизни шунча мустаҳкамлаган бўламиз.

ОЛОВ — ХАВФЛИ ЁВ

Буни яхши тушунган вилоятимиз ИИБ ёнғин хавфсизлиги бошқармасининг шахсий таркиби ва унинг қуйи тизими ходимлари зиммаларидаги вазифалар нақадар масъулиятли эканини тўғри ҳис этган ҳолда иш олиб бормоқдалар. Улар Президентимизнинг 2001 йил 27 мартдаги тегишли Фармони, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 25 июндаги «Ўзбекистон Республикасида Ёнғин хавфсизлиги тизимларини такомиллаштириш чоралари тўғрисида»ги қарори ва шу асосда вилоят ҳокимининг фармойиши, Республика ИИВнинг буйруқ ҳамда кўрсатмалари, шунингдек, «Ўзбекистон Республикаси Давлат ёнғин назорати тўғрисида Низом»ни ўз фаолиятлари учун дастуриламал қилиб олганлар. Улар фуқаролар ҳаёти ва мулкини, халқ хўжалигининг асосий тармоқларини ҳамда ижтимоий сиёсий вазиятни барқарорлаштириш билан боғлиқ бўлган соҳаларни ёнғиндан муҳофаза этиш йўлида самарали фаолият кўрсатмоқдалар. Бу борада вилоят ҳокими, вилоят ИИБ ва бошқармамиз томонидан белгиланган тадбирларнинг изчил бажарилиши таъминланмоқда. Жорий йилда вилоятдаги 12486 халқ хўжалиги масканидан 7062 тасининг ёнғин хавфсизлиги ҳолати тўлиқ, 4012 тасининг ҳолати эса қайта, 4447 таси тезкор текшириб чиқилди. Шунингдек 302314 та якка тартибдаги ва 1209 та кўп қаватли уйларда яшовчи фуқароларнинг хонадонлари, ушбу уйларнинг ертўла ва чордоқлари, уйларнинг биринчи қаватларида жойлашган омбор, дўкон, маданий-маиший масканларнинг аҳволи ҳам назардан ўтказилди. Ушбу тадбирларни амалга оширишда газлаштириш ва энергия назорати ходимларининг кўмаги катта бўлди. Халқ хўжалиги масканлари ва аҳоли хонадонларининг ёнғинга қарши ҳолати ҳақида ҳокимликлар ва прокуратура идораларига 314 та ахборотнома, корхона ҳамда ташкилотларнинг юқори органларига эса 586 та тақдимномалар киритилди.

Текширишлар давомида ёнғин хавфсизлиги талабларини бузган корхона-ташкилотларнинг мутасаддилари, ишчи хизматчилар ва фуқароларнинг 7365 нафарига нисбатан маъмурий баённомалар тузилиб 168669129 сўм миқдорида жарима солинди. Ёнғин чиқиш хавфи бўлган 2801 та омбор ва иншоотнинг иш фаолияти вақтинча тўхтатилди. 12641 та носоз ҳолдаги электр агрегат ва электр жиҳозлардан фойдаланиш вақтинча тақиқлаб қўйилди.

Маълумки, ёнғиннинг олдини олиш ва унга қарши курашда тарғибот-ташвиқот ишларининг аҳамияти катта. Бошқарма томонидан бунга эътибор кучайтирилмоқда. Ходимларимиз корхона, ташкилот, муассаса ва ўқув юртларида, фуқароларнинг хонадонларида тез-тез бўлиб, ёнғинларнинг зарарли оқибати ва уларнинг олдини олиш мавзусида мунтазам тушунтириш ишларини олиб боришмоқда. Бунда телевидение, радио ва маҳаллий матбуотдан унумли фойдаланилмоқда. Газеталарда ёнғиннинг олдини олиш мавзусида 275 та мақола ёритилгани ва радио тармоқлари орқали 2427 марта, телевидение орқали 293 марта чиқишлар қилингани бунинг ёрқин мисолидир.

Содир бўлган ёнғинлар таҳлил қилинганда уларнинг маълум қисми ёш болаларнинг шўхлиги ёки уларнинг катталар эътиборидан четда қолдирилгани оқибатида содир этилаётгани маълум бўлмоқда. Вилоятда бу ҳолатнинг олдини олиш, яъни боғча тарбияланувчилари, умумтаълим мактаблари ўқувчиларининг онгини шакллантириш ва уларга ёнғин хавфсизлиги қоидаларига амал қилишни ўргатиш мақсадида ҳар йили «Ёнғин хавфсизлиги болалар тасаввурида» деб номланган кўрик-танлов ўтказиб келинади. Унда тадбир иштирокчилари ўзлари чизган расмларда ёнғинларнинг келиб чиқиш сабабларини ўз тасаввурларида акс эттирадилар. Бу йилги кўрик-танловда олти нафар ўқувчи ғолиб деб топилди. Улар ёнғин хавфсизлиги бошқармасининг фахрий ёрлиқлари ҳамда қимматбаҳо совғалари билан тақдирландилар. Танловнинг бошқа қатнашчилари ҳам эсдалик совғалари билан мукофотландилар.

Мустақиллигимизнинг ўтган йиллари мобайнида вилоятдаги ҳарбийлашган ҳамда касбий ёнғин хавфсизлиги қисмларининг моддий-техника базаси сезиларли мустаҳкамланди. Ёнғин ўчириш қисмларидан учтаси замонавий тезкор автомашиналарига эга бўлди. Ходимларнинг ишлаши ва дам олиши учун қулай шароитлар яратилган. 2002 йилда Косонсой туманидаги 4-сонли касбий ёнғин ўчириш қисми ва бошқармамиз учун янги икки қаватли бинолар қурилиб, ишга туширилди. 2004 йилнинг охирги ойлари давомида водийни пойтахт билан боғловчи йўлининг «Қамчиқ» довони қисмида Президентимиз эътиборида бўлган 7-ҳарбийлашган ёнғин хавфсизлиги қисми учун ҳам янги бино бунёд этилди. Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, йўлларда хавфли вазиятларнинг олдини олиш мақсадида ташкил этилган бу қисм биносида ёнғин ўчирувчилар учун ҳамма шароитлар яратилган. Унда маърифат хонаси, ўқув зали, ётоқхона, ошхона ва автосарой мавжуд. Бино қурилиши «Ўзнефтигаз» миллий холдинг кампанияси ва Ўзбекистон Автомобиль йўллари қуриш ва ундан фойдаланиш давлат акциядорлик концерни — «Ўзавтойўл» ҳомийлигида амалга оширилди. Куни-кеча эса Чортоқ туманидаги 12-сонли касбий ёнғин ўчириш қисми ҳам икки қаватли янги бинода ҳовли тўйи ўтказди. Унда қурилишда алоҳида намуна кўрсатган ходимларга эсдалик совғалари тантанали вазиятда топширилди. Қидирган имконият топади деганларидек, бу қурилишларнинг ҳаммаси ўз ҳаракатимиз билан амалга оширилди. Норин, Учқўрғон ва Мингбулоқ туманларидаги ёнғин ўчириш қисмлари учун ҳам ана шундай бинолар қуриш ҳаракатидамиз.

Ёнғин хавфсизлиги қисмларига кўрсатилаётган бу каби ғамхўрликлар

ходимларимизни ўз фаоллигини янада оширишга руҳлантираяпти. Буни вилоятда ёнғин ҳодисалари йилдан йилга камайиб бораётганидан яққол билиш мумкин. Ўтган йилнинг 11 ойида вилоятда 938 та ёнғин ҳодисалари содир этилган бўлса, 2004 йилнинг ана шу даврида бу кўрсаткич 1,8 фоизга камайди. Ёнғинлар сони қишлоқ хўжалиги масканларида — 93,2, маъмурий биноларда — 4,8 ва ишлаб чиқариш корхоналарида — 14,3 фоизга камайди. Ёнғинларда инсонларнинг ҳалок бўлиш ва куйиб тан жароҳати олиш ҳолларини ҳам камайтиришга эришилди. Наманган шаҳри, Чортоқ, Уйчи ва Мингбулоқ туманларида ёнғинларда одамларнинг ҳалок бўлишига, Поп, Янгиқўрғон ва Чуст туманларида эса ёнғинларнинг ортишига йўл қўйилмади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 27 октябрдаги Фармойишига асосан бошқа жойларда бўлгани сингари вилоятимиз миқёсида ҳам 10-ноябрдан 10 декабрга қадар «Ёнғин хавфсизлиги ойлиги» ўтказилди. Аҳоли турар жойлари, хўжалик ва ташкилотлар, корхоналарда ёнғин хавфсизлиги чораларини кучайтириш, меҳнат жамоалари ва ўқув юртларида тушунтириш ишларини кенг кўламда олиб бориш,масканларни бирламчи ёнғин ўчириш воситалари билан таъминлаш ҳамда ёнғинга қарши сув таъминоти манбаларини соз ҳолга келтириш, ҳодисалар сонини кескин камайтириш ойликдан кўзланган асосий мақсад эди. Тадбирни ўтказиш бўйича вилоят комиссиясининг, корхона ташкилот муассаса ва ўқув юртлари раҳбарлари ёнғин назорати ходимларининг саъйҳаракати билан кўпчилик жойларда ойликнинг муваффақиятли ўтиши таъмин этилди. Ойлик қатнашчилари тадбирга боғлиқ зарур кўрсатма ва қўлланмалар билан таништирилди. Ёнғин хавфсизлиги ходимлари ва ёнғин ўчириш қисмларининг шахсий таркиби билан биргаликда ўта муҳим ва тоифаланган масканлар текшириб чиқилди. Фуқаролар ва масъул шахслар билан ёнғинларнинг олдини олиш бўйича йўриқномалар ўтказилди. Ойлик моҳиятини фуқароларга етказиш мақсадида вилоят телевидениеси ҳамда шаҳар ва туманлардаги кабель телевидениелари орқали кўрсатув ва реклама роликлари намойиш этилди. Радио тармоқлари орқали ҳам кўплаб суҳбатлар уюштирилди. Вилоят, шаҳар ва туман газеталарида юзлаб мақолалар чоп этилди. Аҳолиси гавжум жойлар ва меҳнат жамоалари фуқароларини ойликда фаол қатнашишга даъват этувчи 150 хил кўринишдаги 345850 донадан ортиқ эслатма, чақириқ ва рангли плакатлар ҳамда 854 та паннодан фойдаланилди.

Ойлик давомида ёнғин хавфсизлиги қоидаларини қўпол равишда бузган ва ходимларимиз томонидан берилган кўрсатмаларини бажармаган 1511 нафар мутасадди раҳбар ва фуқарога нисбатан 2759036 сўм миқдорида маъмурий чоралар қўлланилди. Ёнғин хавфи остида бўлган 427 та омбор ва алоҳида хонадан фойдаланиш вақтинча тўхтатилди. Шу каби ойликда ўтказилган текширишларда вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармасида ёнғин ўчириш воситаларини харид қилишга эътиборсизлик билан қаралаётгани аниқланган бўлса вилоят машина-трактор парклари бирлашмаси, вилоят бозорлар уюшмасида ёнғин хавфсизлигига оид плакат ва эслатмалар билан таъминланиш пайсалга солингани аниқланди. Вилоят ўрта махсус таълим бошқармасида ёнғинга қарши тадбирлар талаблар даражасида ўтказилмайди. Халқ таълими бошқармасида буйруқ ва тадбир режасини ишлаб чиқиш билан чегараланилди холос. Бошқарма биносида мавжуд ёниғинга қарши хабаргохларнинг носоз ҳолда ётганини, бузуқ ва очиқ бўлган электр разеткалари янгиланмаганини, бинонинг қаватларига ёнғин ўчиргичлар ўрнатилмаганини қандай баҳолаш мумкин?

Ойликда фуқароларимизнинг ёнғиндан сақланиш ва уларнинг олдини олиш ҳақида яхши тушунчаларга эга бўлишгани қувончлидир. Бу ёнғин ҳодисаларининг камайишига сезиларли таъсир кўрсатди. 2003 йилдаги тадбирга нисбатан бу йилга ойликда ёнғинлар 22 тага камайгани бунинг исботидир.

Олиб борилган тарғибот-ташвиқот ишларига қарамай бу муҳим тадбирнинг аҳамиятини тўғри тушунмаган, унинг талабларига эътиборсизлик билан қараган шахслар афсуски учради. Уларга нисбатан маъмурий чоралар қўлланилди. Баъзи корхона ва ташкилотларда, айниқса фуқароларнинг хонадонларида ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя этмаслик натижасида кўнгилсиз ҳодисалар юз бергани таассуфлидир. Жумладан 12 ноябрь куни Чуст туманидаги Ғова қишлоғида яшовчи Абдуғаффор Мирзатиллаевнинг хонадонида ёнғин чиқди. Уйнинг том қисмидан 50 квадрат метри ёниб зарарланди. Кичик ўғли Муҳаммадқодирнинг гугурт билан ўйнаши ёнғин чиқишига олиб келгани текширишда аниқланди. 16 ноябрь куни Учқўрғон туманидаги Кунай Ўлмас қишлоғида истиқомат қилувчи Рустам Холиқовнинг уйида газ иситиш печкасини ёқиб назоратсиз қолдириш оқибатида ёнғин содир бўлди. Уйнинг шифт ва том қисмидан 20 квадрат метри ҳамда уйрўзғор буюмлари куйиб кулга айланди. 20 ноябрда эса Наманган шаҳри, Нуробод даҳаси, Наврўз кўчасида яшовчи Иномжон Мўминов уйида ҳам электр симларининг қисқа туташуви оқибатида ёнғин юз берди.

Тамаки қолдиқларини ўчирмай хонага ташлаш кўнгилсиз ҳодисаларни келтириб чиқариши мумкинлиги ҳаммага аён. 18 ноябрь куни соат 20 ларда ёнғин хавфсизлиги хизматига Наманган шаҳар «Чаманзор» даҳасидаги 2-уйнинг 7-хонадонида ёнғин чиққани ҳақида шошилинч хабар берилди. Вилоят ёнғин ўчириш штабининг 3-гуруҳ бошлиғи, майор Бахтиёр Ортиқов етакчилигида 1-сонли ҳарбийлашган ёнғин хавфсизлиги қисми ходимлари 2 та жанговор ёнғин ўчириш автомашинасида воқеа жойига зудлик билан етиб келдилар. Хонадон деразасидан тутун бурксиб чиқар, вақт эса ўтиб борарди. Ёнғин ўчирувчилар дарҳол хонадон эшигини синдириш йўли билан ичкарига кирдилар. Уйни қуюқ тутун босган, рўзғор буюмлари ёнарди. Ходимлар одам бўлиши мумкин деган фикр билан хоналарни текширдилар. Улар чалажон ҳолатдаги хонадон эгаси Равшан Халиловни тезлик билан ташқарига олиб чиқдилар. Жабрланувчи касалхонага ётқизилди. Юз берган ушбу ёнғинни даф этишда ва унинг эгаси ҳаётини сақлаб қолишда Наманган шаҳар ИИБ ёнғин хавфсизлиги бўлимининг 1-сонли ҳарбийлашган ёнғин хавфсизлиги қисми 3-смена бошлиғи лейтенант Г. Козоков, бўлинма сардори Ш. Набижанов, ёнғин ўчирувчилари Н. Турғунов, И. Мамажанов, А. Сайидаҳмедов ва Х. Абдураззоқовлар жасорат кўрсатдилар. Бу ҳодиса таҳлил этилганда у уй эгасининг маст ҳолда ўчирилмаган тамаки қолдиғини хонага ташлагани туфайли келиб чиққани аён бўлди. Ҳозирда хонадон эгаси касалхонада даволанмоқда.

Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш учун кураш мавсумий иш эмас. У ҳар куни, кеча-кундуз, шуғулланишни тақазо қилади. Буни ҳаммамиз чуқур ҳис этишимиз лозим. Айниқса, ҳозирги қиш-қировли кунларда ҳар биримиз, албатта, турли йўллар билан яшаб турган хонадонимизни иситишга ҳаракат қиламиз. Бунда юқоридаги каби мудҳиш ҳодисаларнинг келиб чиқмаслиги учун энг аввало барча турдаги иситиш печкалари, газ ва электр жиҳозларидан фойдаланишда ёнғин хавфсизлиги қоидаларига қатъий риоя этмоғимиз, болаларнинг ҳаракати устидан доимо огоҳ бўлишимиз керак. Бугунги бозор иқтисодиёти шароитида «Ўзингни, ўз уйингни ўзинг ёнғиндан асра!» шиорининг ўртага ташлангани бу давр тақазосидир. Унга ҳар биримиз сўзсиз амал қилишимиз даркор. Ана шунда юз бериш эҳтимоли бўлган ёнғинларнинг олдини олган, машаққатли меҳнат эвазига топган моддий бойлигимизни хавфли ёв-олов домига топшириб қўймаган бўламиз.

Бойназар ДЕДАБОЕВ,
Наманган вилояти ИИБ Ёнғин хавфсизлиги бошқармасининг бошлиғи, подполковник.

СУРАТЛАРДА: Қамчиқ довонидаги ёнғин хавфсизлиги ва Чортоқ туманидаги 12-касбий ёнғин ўчириш қисмлари учун қурилган янги бинолар. t

«ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ – ХОЛДИНГ»
O'ZMEVASABZAVOTUZUMSANOAT
КОМПАНИЯСИ
ЖАМОАСИ
юртдошларимизни
ЯНГИ – 2005 ЙИЛ
билан самимий қутлайди!
Сиҳат-саломатлик йили барча хонадонларга бахт-саодат, қут-барака олиб кирсин !
Юртимизда байрамлар, тўй-томошалар янада кўпайсин ва биз ишлаб чиқараётган маҳсулотлар, ноз-неъматлар ҳамиша тантана дастурхонларини безайверсин !
Тинчлик, бахт-саодат, омад рамзи бўлган оқ кабутарлар ватанимиз осмонини асло тарк этмасин !
Янги йилингиз билан, азиз ватандошлар!

Ифтихор

Юксак давлат мукофотларининг топширилиши тантанасига келиши лозим бўлган ҳарбий хизматчиларни интиқлик билан кўтаётгандим. Менга шартнома бўйича хизмат кичик сержанти Паҳлавон Абдуллаев ҳақида ёзиш топширилган. Бу ўғлон Мустақиллигимизнинг 13 йиллиги арафасида «Жасорат» медали билан тақдирланганди. Парад либосида бирин-кетин кириб келаётган марду майдонларимизни кўздан кечириб, ҳамкасбимга «қадди-қоматига қараганда, анави норғул, азамат йигит Паҳлавон бўлса керак» дедим ҳазил оҳангида. Адашмаган эканман. Шунда кўнглимдан бир ўй ўтди. «Ҳарбийликка ҳаётини, тақдирини бағишлаган ўғлонларимизнинг бари юртимиз паҳлавонлари. Гап уларнинг бўй-бастида, гавдасида эмас, балки эл-юртга бўлган садоқатида.

Юрагида Ватан сурати

Найман қишлоғи ҳақида эшитганмисиз? Андижоннинг Булоқбошисида ана шундай жой бор. Мақоламиз қаҳрамони ҳам Найманда туғилиб ўсган. Ҳаммаси кенжатойнинг — Паҳлавоннинг муддатли ҳарбий хизматга отланганидан бошланди. 1994 йилнинг майи эди ўшанда. «Ўғлим, бизни уялтирма, юзимизни ерга қаратма. Токи, сен билан маҳаллang, Ватанинг фахрланиб юрсин. Юрт ҳимояси муқаддас бурч. Бурчингга, шаънингга доғ туширма».

Сайдулла ота ўғлини хизматга кузата туриб, яна нималардир деди. Энг муҳими, Паҳлавон ота дуосини олиб хизматга жўнади. Султонхон аянинг кўнгли бўш. Бунинг устига кенжатойига меҳри бўлакча. Бирон ҳафта ўғлидан мактуб келмаса «дадаси, бир суриштиринг-чи, Паҳлавонимизнинг тан-жони соғмикан? Анчадан буён хат ёзмаяпти», дейди. Суратига боқиб, яширинча йиғлаб-йиғлаб олади. Аслида Сайдулла ота ҳам кенжасини соғинади. Соғинчини ичига ютиб, билдирмасликка уринади. Маҳалла гузарига чиқади, улфатлар билан кўнгил ёзишади. Ўғлидан хат келганида байрам бўлиб кетади, ўзиям. Хатто бир сафар «Каттатол» маҳалласига ўғли хизмат қилаётган қисм қўмондонлигидан миннатдорчилик мактуби келди. Дув-дув гап бўлиб кетди. «Отасига Раҳмат, Сайдулланинг ўзи ҳам эл хизматига қайишадиганлардан-да. Мана, бугун ўғли Ватан хизмати йўлида яқинларига раҳмат келтираяпти» дейишди оқсоқоллар.

Кўз очиб-юмгунча Паҳлавоннинг аскарлик даври ортда қолди. 1995 йил, ўша пайтларда миллий армиямиз шаклланувнинг илк босқичида эди. Паҳлавон сингари мард, жасур, юрагида садоқати уйғоқ йигитларга эҳтиёж катта эди. Командирлари унга шартнома бўйича хизматни давом эттиришни таклиф қилишди. Албатта, ота-онаси билан маслаҳатлашиши, уларнинг дуосини олиши керак. Сайдулла ота-ку, ҳеч иккиланмасдан. «Шундай шарафли, масъулият касбни танлашга ният қилганингдан хурсандман», дея дуо қилди. Аммо Султонхон ая «Болам, яна бағримдан олислаб кетаркансан-да», деб кўзига ёш олди. Хуллас, ота-она розилигини олди. «Сен билан фахрланиб юрамиз, ўғлим» дейишди ҳар икковлари ҳам. Мана, шундан эътиборан у профессионаллар сафида. 1999 йилдан махсус бўлинмада хизмат қилиб келаяпти.

Бир гуруҳ бадкирдор террорчилар, истиқлолимизга кўз олайтирган ғаламислар Ватан сарҳадларига пинҳона суқилиб киришганида улар йўлига Паҳлавон ва сафдошлари метин қалқон бўлишди. У ўша жанглар, хунрезликларни эсга олгиси келмайди. Ўзбегимнинг қаҳрамонлари, асл ўғлонларидан бир нечтаси ҳалок бўлди, ўша тўқнашувларда. Паҳлавоннинг ярасини янгиламоқчи эмас эдик. Бари-бир бўлмади.

«Ҳалок бўлган яқин сафдошим андижонлик Маҳмуджон Жалилов оилали эди-ю, бироқ ҳали фарзандли бўлмаганди. Худо менга ўғил берди. Исмини марҳум гуруҳ командирим номига Маҳмуджон деб атадим. Унга меҳрим баланд эди-да. Мана, ўғлим ҳозир 1,5 ёшда. Тили чиққан, бийрон-бийрон сўзлайди. Фуражкамни бошига қўндириб, ҳарбий бўламан, дейди. Ўғлимга қараб туриб хаёлимдан шу фикрлар ўтади: «Э, маккор ғаним, сен ўзбекнинг битта Маҳмуджонини маҳв этганинг билан, юзлаб, минглаб Маҳмуджонлар туғилади. Юртига, халқига кўксини қалқон қиладиган мардлар дунёга келаверади. Негаки, танимизда буюк саркарда боболар қони оқмоқда. Юртга садоқат бизга буюк боболардан мерос», — дейди кичик сержант Абдуллаев.

Буни қаранг, Сайдулла отанинг иккинчи ўғли, Паҳлавоннинг акаси Қаҳрамон ҳам укасига ҳавас қилиб ҳарбийликни танлади. Ҳозирда махсус бўлинмада кичик сержант. Ота Ватан ҳимоясига камарбаста ўғиллари билан фахрланади.

Айни пайтда кичик сержант Абдуллаев махсус бўлинмада хизмат қилиш истагидаги номзодларни ўқитиш, тайёрлаш билан машғул. Яъни, ўқув йиғинида бўлғуси профессионалларга ҳаво-десант тайёргарлигидан сабоқ беради.

— Десантчилар қисмида хизмат қилганим, бу борада бироз тажрибам борлиги сабабли машғулотни менга юклашди, — деди суҳбатдошимиз. — Тайёргарлик давомида номзодларнинг парашютда сакрашларига бош-қош бўламан. Шунингдек, йиғинда уларга тоғ тайёргарлиги, махсус тактик тайёргарликлардан йўриқчилар атрофлича сабоқ беришади. Ўзим парашют спортига жуда қизиқаман. Ҳозиргача 185 марта сакраганман.

Мана, янги ўқув йилига киришдик. Взводимиз ўтган ўқув йилини юқори натижалар билан якунлади. Кичик сержантлар Алишер Мирзакаримов, Маъмур Отабоев, Нуриддин Бобоевларнинг хизматларини таъкидлаб ўтган бўлардим.

Устозлар ҳақида гап кетганда, мақоламиз қаҳрамони подполковник Бахтиёр Ражабов, майор Собир Алиқулов, сержант Сарвар Абдумажидовларни фахр билан тилга олди.

«Жасорат» медали билан тақдирланганини ҳақидаги хабар эса унинг қишлоғида тез тарқалди. Синфдош дўстлари табриклашди. Найманда ўша куни тўй бўлди, десак ишонаверинг.

Қаҳрамонимизга назар соламан. Ўзи ҳақида иймонибгина сўзлаяпти, хаёли хизматда. Бу ҳақда ўзига айтганимда, буни тан олиб, «мен учун адо этиладиган бурчимдан улуғвор нарса йўқ», деди. Ҳа, бурч туйғуси уни юксакликка олиб чиқди. Юрагида миллатнинг руҳи яшаётган бу ўғлон юрт истиқболи йўлида ҳали кўп-кўп эзгуликлар қилса ажабмас.

Майор Алижон САФАРОВ,
«Ватанпарвар» газетаси мухбири.

Мулкчилик шаклидан қатъий назар барча қурилиш корхоналари ва пудратчи ташкилотлар диққатига!

ДАВЛАТ АРХИТЕКТУРА ВА ҚУРИЛИШ ҚЎМИТАСИГА ҚАРАШЛИ ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТ ҚУРИЛИШДА ТАНЛОВ САВДОЛАРИ ВА НАРХЛАРНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ҲУДУДИЙ КОНСАЛТИНГ МАРКАЗИ

вилоят ҳокимлиги инжиниринг компанияси буюртмачилигида танлов савдоси эълон қилади.

Реконструкция қилинадиган иншоотлар

1. **Қашқадарё вилояти, Косон туманидаги 7-сон касб-ҳунар мактабини 450/50 ўқувчи ўринли қишлоқ хўжалик коллежига мослаштириш.**
   Қурилиш муддати — 210 кун.
2. **Қашқадарё вилояти, Яккабоғ туманидаги 750/50 ўқувчи ўринли қишлоқ хўжалик коллежини реконструкция қилиш.**
   Қурилиш муддати — 210 кун.
3. **Қашқадарё вилояти, Ғузор туманидаги 13-сон касб-ҳунар мактабини 600/50 ўқувчи ўринли қишлоқ хўжалик коллежига мослаштириш.**
   Қурилиш муддати — 210 кун.

Янгидан қуриладиган иншоотлар

1. **Қашқадарё вилояти, Шаҳрисабз шаҳрида 600/50 ўқувчи ўринли спорт коллежи биноси қурилиши.**
   Қурилиш муддати — 365 кун.
2. **Қашқадарё вилояти, Қарши шаҳрида 20000 кишига мўлжалланган марказий стадион қурилиши.**
   Қурилиш муддати — 240 кун.

Қурилиш ишларини молиялаштириш марказлаштирилган бюджет маблағлари ҳисобидан амалга оширилади. Буюртмачи манзили: Қарши ш., «Ўзбекистон овози» газетаси к., 3-уй. Телефонлар: 227-16-56, 227-19-71.

Танловда қатнашиш учун талабгор ташкилотлар қуйидаги шартларга мос келишлари керак:
- *иншоот қийматининг камида 20 фоиз миқдорида айланма маблағига (захирадаги қурилиш материаллари билан бирга) ёки ушбу маблағларни тақдим қилишга банк кафолатномаси мавжудлиги,*
- *етарли касбий ва техникавий малакага,*
- *молиявий имкониятлар ва етарли ишчи кучи ресурсларига,*
- *шартнома (контракт) тузишга лаёқатли,*
- *юридик ҳуқуққа эга, шунингдек, ўхшаш иншоотларни қуриш бўйича тажрибаси борлиги ва ишончли бўлиши талаб этилади.*

Талабгорларни малакасини олдиндан аниқлашда танловга қатнашиш учун танлов ва танлов ҳужжатларини сотиб олиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси —

Қарши шаҳри, Ўзбекистон кўчаси, 52-уйда жойлашган капитал қурилишда танлов савдолари ва нархларни шакллантириш ҳудудий консалтинг марказига мурожаат қилиш мумкин. Тел./факс: 221-07-79, 221-16-01.

Оферталар савдо ташкилотчиси томонидан юқорида кўрсатилган манзилда қабул қилинади.

Малакавий танловдан ўтган ташкилотлар учун бир тўлам тендер ҳужжатларининг нархи — 60000 сўм.

Таклифлар (оферталар)ни савдо ташкилотчисига тақдим этишнинг охирги муддати — оферталар очилиш куни ва соати. Тендер савдолари эълон матбуотда чоп этилгандан сўнг 30 кундан кейин вилоят консалтинг маркази биносида ўтказилади. Манзил: Қарши ш., «Ўзбекистон овози» газетаси к., 3-уй.

Болажонлар хурсанд бўлди

Янги йил байрами арафасида Навоий тоғ-металлургия комбинати жамоаси яна бир хайрли ишга қўл урди.

Жумладан, ахлоқ тузатиш колониясидаги 247 нафар балоғатга етмаган ёшларга «Агама» фирмасининг иссиқ кийим-кечаклари совға қилинди.

И. ХОЛБОЕВ.

ХАЛҚ БАНКИ — СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ!
ХИЗМАТЛАР ЛИЦЕНЗИЯЛАНГАН

РОССИЯДАН КЕЛТИРИЛГАН ЛИНОЛЕУМЛАРНИ ТЎШАШ ВАҚТИ КЕЛДИ.
Улгуржи нархлар. Ҳар доим Тошкентдаги омбордан.
Телефон 134-48-11.

Автомобиллар ва ишлаб чиқариш хоналари учун емирилишга чидамли ТРАНСЛИН қопламаси.
Товар сертификатланган

Театр

Ўзбек тилининг изоҳли луғатида мантиққа шундай таъриф берилади: «Гап, фикр, ҳаракат ва шу кабиларнинг ақлга монандлиги, асослилиги».

Спектаклларни кўриб, ана шу мантиқ ҳақида, асарларнинг мазмуни, қурилиши кўпам унга мос келмаслиги, қаҳрамонларнинг гап, фикр ва ҳаракатларининг ақлга сиғмаслигидан ажабландик ва бир томошабин сифатида ўз мулоҳазаларимизни газетхонлар билан ўртоқлашишни лозим топдик.

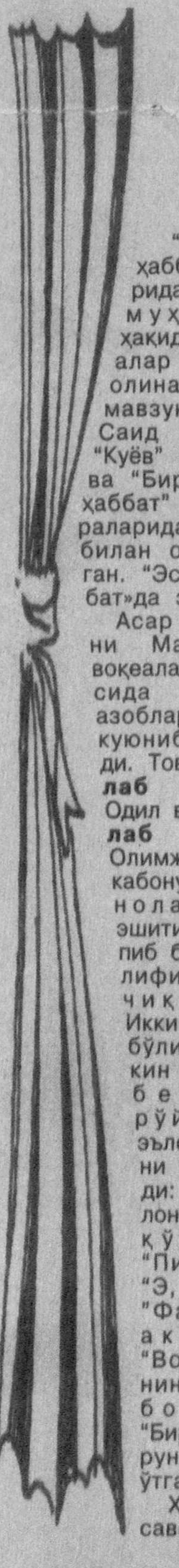

Мантиқ бузилган жойда...

Аброр Ҳидоятов номидаги Ўзбек Давлат драма театрида Эркин Хушвақтовнинг "Эски муҳаббат", Муқимий номидаги мусиқали драма ва комедия театрида Нуруллоҳ Аббосхоннинг "Жайдари келин" мусиқали драмасининг премьераси бўлиб ўтди.

"Эски муҳаббат" асарида кексалар муҳаббати ҳақидаги воқеалар қаламга олинади. Бу мавзуни устоз Саид Аҳмад "Куёв" комедияси ва "Биринчи муҳаббат" миниатюраларида маҳорат билан очиб берган. "Эски муҳаббат"да эса...

Асар қаҳрамони Маликабону воқеалар дебочасида ёлғизлик азоблари ҳақида куюниб гапиради. Товуғини **излаб** кирган Одил ва уни **излаб** келган Олимжон Маликабонунинг оҳу-нолаларини эшитиб, эр топиб бериш таклифи билан чиқишади. Икки чол куёв бўлиши мумкин бўлган бевалар рўйхатини эълон қилишни бошлашади: "Ҳов, палончи?" "Ҳе, қўйинг!" "Пистончи?" "Э, ўлсин!.." "Фазлиддин ака-чи?" "Вой, аканинг хотини бор-ку?" "Бир йил бурун оламдан ўтган".

Хуллас, савол-жавоблардан сўнг Маликабону:

— Фазлиддин ака нима деркин? — деган тўхтамга келади.

Фазлиддин ака эса, катта ўғлининг гапига кўра, онаси ўтиб кетганига бир йил бўлган, шундан буён раҳматлининг расмини олдига қўйиб олиб, дутор чертиб, ташлаб кетдинг деб, нола чекиб кунларини ўтказмоқда. Икки чол уни ана шу ҳолатда учратишади. "Сени уйлантириб қўйсак", деган таклифни айтишади. "Кимга?" деган савол кўндаланг қўйилади. Икки чол бева кампирларни санашни бошлашади. Маликабонуга навбат келганда, "Эрга тегмаганми?" деб сўрайди Фазлиддин ва унинг тегишга розилигини эшитиб, уйинга тушиб кетади! "Уйланаман. Ўзим ўғил-қизларимнинг розилигини оламан!" дейди. Ҳамма фарзандларини тўплаб, томдан тараша тушгандай қилиб «Уйланаман!» дейди. Андак тортишувларга қарамасдан, уларнинг розилигини олади. Фақат кенжа ўғиллари, "Олтмишвой ёки Етмишвой туғилиб қолса, меросга эгалик қилиши мумкин. Тўйни бузаман!" деб қаршилик қилади. Бўлғуси онасининг олдига бориб, "Ғунажин кўзини сузмаса, ҳўкиз арқонини узмайди", деган гаплар билан уни ҳақоратлайди, дадасининг касалликларини бир бошдан санайди. Маликабону эса, "Касал бўлсалар тузатиб оламан, дадангизга тегаман!" дейди.

Бу ёғи тўй билан томоша якунланади.

Халқимиз уят, иффат, ор-номус деган нарсаларни жуда юқори қўяди. Ўзбекларда, одатда, кампирлар қўшни чоллар олдида ёлғизликдан шикоят қилмайди. Улар билан эр савдосини ўтказишмайди. Отахонларимиз ғурурни юксак фазилат санашади: кампирдан совчи бўлиб, чолнинг олдига боришмайди! Аввало дардини дуторга айтиб ўтирган ўртоғидан "гап олишади": "Уйлаб қўяйликми?" деб сўрашади. Сўнг кампирнинг олдига кампирларини юборишади. Ўғил отанинг уйланишига қарши бўлса, нима бўлганда ҳам, бўлғуси онасининг олдига бормайди. "Ғунажин кўзини сузмаса..." деб уни бузуқликда айбламайди. Онахон ҳам бу гапдан кейин, "Тегаман, тегаман", демайди. Теккач ҳам, ўзини ҳақоратлаган ўғил оёғи остига совға-салом келтириб қўйгач, унинг пешонасидан ўпмайди!

Яна бир нарса қизиқ: Фазлиддин бир замонлар ошиқ бўлиб, Маликабонунинг ҳовлиси атрофида дутор чалиб, ашула айтиб юрган. Маликабону эрга теккач ҳам бу одатини ташламаган. Йиллар ўтгач, севгилисининг эридан қўрқиб, бормай қўяди. Маликабонунинг эри ўтганига ўн йил, Фазлиддиннинг хотини вафот қилганига бир йил тўлганда "Эски муҳаббат"лари ёдларига тушади! Бахтли ҳаёт кечиришни бошлашади!

"Жайдари келин" драмасида ҳам муҳаббат мавзуси устувор. Она асар бошида отасидан қолган боғнинг қаровсиз қуриётганидан нола чекади ва иккала келини ҳам ноқобил чиқканидан шикоят қилади. (Аслида, "ноқобил"лар маълум бўлишича, катта келини бош шифокор, иккинчиси мактабда директор бўлиб ишларкан!) Кенжа ўғли — Бахтиёрни боғбон, кетмончи қизга уйлантиришга қарор қилади. Ўғил бунга рози бўлмайди. Воқеаларга унинг тоғаси аралашади. У куч билан Бахтиёрни деҳқонқишлоқлик Меҳринисога уйланишга кўндиради.

Тўй ўтади.

Кучли хуррак товушидан ухлолмаган Бахтиёр, кейин унинг отаси ва онаси саҳнада пайдо бўлишади. Келинни уйғотишади. Ўғил келиннинг маданиятни билмаслигидан, ҳеч нарсага уқуви йўқлигидан нолийди, косовга ўхшашини айтади. "Кет! Уйингга жўнаб кет", дейди ва костюмини елкасига ташлаб, уйдан бош олиб кетади. Келин ҳам уйига жўнайди. Аммо тоға яна ўртага тушиб, келинни қайтариб олиб келади. Она унга юриш-туришдан, кулиш, гапириш, чой узатишдан обдон "дарс" беради. ("Ишдаги ишқ" киносидаги каби). Икки келини ва эрини боғ ишларини бажаришга мажбур қилади. Онанинг меҳнатлари зое кетмайди: боғ яшнаб кетади, Меҳринисо маданиятли, ўта замонавий келинга айланади. Ўғил уни кўриб ошиқ бўлиб қолади, кечирим сўрайди ва бахтини топганини айтади.

Томоша тугагач, асар муаллифи томошабинга нима демоқчилиги ҳақида узоқ ўйладик, лекин бир тўхтамга келолмадик: боққа қараш учун, албатта қишлоқдан келин тушириш, унга маданиятни ўргатиб, хизматкор қилиб олиш керак демоқчими?

Инсоннинг жисмоний қусурларидан кулиш одобсизлик. Аммо асарда Меҳринисонинг оғзини очиб туришидан, юришидан, гапиришидан кулиш, масхаралаш — қишлоқ қизларига нисбатан ҳақоратдай туюлди. Қолаверса, Меҳринисога ўхшаш, юриш-туриши 30-йилларга хос бўлган қизнинг бугунги кунимизда бўлиши мумкинлиги бизда шубҳа уйғотди.

Асар қурилишидаги мантиқсизлик ҳам кишини ажаблантиради: уч кеча-ю кундуз бирга бўлган хотинини, Бахтиёр бир айланиб келиб, танимайди. "Мен одамнинг ташқи қиёфасига қараб баҳо бериб хато қилибман", дейди-да, Меҳринисонинг қадду қоматини мақтайди, уни бир кўришда севиб қолади.

Асар муқаддимасида боғ ҳақида, хўп гапиралади, келинни ҳам кўчатларга қараш учун олишади. Аммо воқеалар ривожида боғ унутилади. Икки келин ва эрини боққа ишлагани жўнатиб — хотин унинг ташвишидан қутулади.

Албатта, ҳар икки асарга ҳам жамоалар катта меҳнат сарфлашганини, таниқли ва қобилиятли актёрлар ўзига хос образлар яратишганини таъкидлаб ўтиш лозим. Бу, ўз-ўзидан, театр жамоалари ижодий ишдан, изланишдан тўхтамаганликларининг исботи: фақат драматургия адабиётнинг бир бўлаги, мантиқ эса, адабиётнинг энг муҳим омилларидан бири эканлигини, оддий мантиқ бузилган жойда бачканалик, сохталик бошланишини унутмасак, ижодий ишларимиз парвози юқори бўлаверади.

Саид АНВАР,
"Халқ сўзи" мухбири.

«Ўзбекистон почтаси» акциядорлик жамияти жамоаси Тошкент филиали директори Зоҳид Касимовга падари бузруквори

ЗОКИР отанинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ЎзР ФА В. И. Романовский номидаги Математика институти жамоаси катта илмий ходим, физика-математика фанлари номзоди Р. Б. Бешимовга отаси

Бевит бува БЕШИМОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Марказий Осиё маданияти» халқаро газетаси таҳририяти жамоаси Фарғона вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи Муҳаммаджон Ходжаевга волидаи муҳтарамаси

Турсунхон ая АБДУЛЛАЕВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

«Ўзкоммунхизмат» агентлиги жамоаси агентлик корхоналарни хусусийлаштириш ва хусусийлаштиришдан кейин қўллаб-қувватлаш бўлими бошлиғи Рифкат Раҳматуллаевга онаси

Фаувзия ШАКИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Тошкентвилоятгаз» ХГТ корхонаси жамоаси «Ўзкоммунхизмат» агентлигининг корхоналарни хусусийлаштириш ва хусусийлаштиришдан кейин қўллаб-қувватлаш бўлими бошлиғи Рифкат Раҳматуллаевга волидаи муҳтарамаси

Фаувзия ШАКИРОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси жамоаси «Фарғона Телеком» филиали Қувасой телекоммуникация боғламаси монтёри

Икром ҲАМРАБОЕВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

«Кафолат» Давлат-акциядорлик суғурта компанияси жамоаси компаниянинг Тошкент вилоят филиали Олмалиқ шаҳар бўлими катта менежери

Собирхон Хошимхонович ҲАКИМОВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

INTER PRESS 119 0000 107 0007 ГАЗЕТА ва ЖУРНАЛЛАР (8500 дан ортиқ номда) INTER-PRESS КИТОБЛАР (30000 дан ортиқ номда) 155 0955 155 3555

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), П. Дюгай, Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Л. Кучеренко (масъул котиб — «Народное слово»), М. Миралимов, С. Муҳиддинов, Ш. Ризаев, А. Саидов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), М. Сафаров, И. Ўтбосаров, А. Ҳайдаров, Ў. Хошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г—264. 21387 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ва Баҳодир Файзиев томонидан саҳифаланди.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[т]-Тижорат материали

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — А. Орипов.
Навбатчи муҳаррир — Г. Йўлдошева.
Навбатчи — Р. Ёрлақабов.
Мусаҳҳиҳ — М. Ёқубова.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 21.30 Топширилди — 22.30 1 2 3 4 5 6